

# แผนยุทธศาสตร์สุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์

พ.ศ. 2560-2564

อำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

E- Mail : jula8019@gmail.com

โทร. 075308186 โทรสาร 075308193

## คำนำ

แผนยุทธศาสตร์สุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ พ.ศ. 2560 – 2564 ฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานเพื่อการบรรลุเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพจากนี้ยังใช้เป็นแนวทางในการบริหารและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงบูรณาการอย่างมีประสิทธิผล และมุ่งสู่วิสัยทัศน์ของอำเภอจุฬาภรณ์ “ศูนย์กลางสุขภาพระดับอำเภอ ระบบบริการที่มีคุณภาพ ประชาชนสุขภาพดี ภายในปี 2564”

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์สุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ ฉบับนี้ได้ดำเนินการจัดทำโดยมุ่งเน้นกระบวนการ มีส่วนร่วมของบุคลากรจากหน่วยงานภายใน และภายนอก รวมทั้งได้ให้ความสำคัญกับการนำเทคนิคและกระบวนการวางแผนกลยุทธ์มาประยุกต์ใช้โดยดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนตั้งแต่จัดเตรียมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนกลยุทธ์การทบทวนแผนยุทธศาสตร์ และแผนกลยุทธ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นต้นว่า แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555–2559 ร่างแผนแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560–2564 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง นโยบายจังหวัดนครศรีธรรมราช นโยบายอำเภอจุฬาภรณ์ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่มีผลต่อการดำเนินงานภายใต้บริบทด้านสุขภาพ การจัดบริการสุขภาพที่รับผิดชอบต่อสังคม การมีธรรมาภิบาล ตลอดจนการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นกรอบในการพิจารณาดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ฯ ด้วยจากนั้น ได้นำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ผลผลิตตัวชี้วัดตลอดจนแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้นำมาประชาพิจารณ์โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน และเสนอต่อผู้บริหารให้ความเห็นชอบตามลำดับ โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ มีกรอบระยะเวลาของแผน ระยะ 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 – 2564

เครือข่ายสุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์

มกราคม 2560

## สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๙
สารบัญ	๑
ส่วนที่ ๑	๑
บริบทการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทย	๑
นโยบายสำคัญที่เกี่ยวข้อง	๗
คำແผลงนโยบายของคณะกรรมการบริหารพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี	๗
นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	๘
วิสัยทัศน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช	๙
วิสัยทัศน์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช	๑๐
วิสัยทัศน์อำเภอจุฬาภรณ์	๑๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานอำเภอจุฬาภรณ์	๑
ข้อมูลทั่วไป	๑
ข้อมูลด้านสาธารณสุข	๑๐
สถานการณ์ปัญหาโรคและภัยสุขภาพ	๑๘
ส่วนที่ ๓ ยุทธศาสตร์สุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ พ.ศ. 2560-2564	๒๕

ส่วนที่ 1

## บริบทการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทย

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม สังคม ชุมชนปรับเปลี่ยนจากวิถีชีวิตเดิม การสื่อสารที่รวดเร็วและไร้พรมแดน เชื่อมโยง ทั่วโลกเข้าด้วยกัน การแข่งขันในด้านต่าง ๆ จึงทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกันเกิดการรวมตัว และมีความร่วมมือกันเป็นกลุ่มหรือเป็นพันธมิตรเพื่อร่วมแสวงหาประโยชน์ร่วมกัน และเป็นการเพิ่ม ขีดความสามารถในการแข่งขัน ทุกสังคมในโลกรวมทั้งประเทศไทยต่างได้รับผลกระทบที่ไม่ได้นำมา ซึ่งโอกาสเพียงอย่างเดียว แต่ยังนำพาความเสี่ยงต่าง ๆ ตามมาด้วย เช่น โอกาสที่จะทำให้เศรษฐกิจ ของประเทศเติบโตขึ้น มีมาตรฐานชีวิตที่เพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกันกระแสโลกาภิวัตน์ก็ทำให้เกิด การฉกฉวยประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะประเทศที่มีความพร้อมทางด้านต้นทุนมากกว่า ทำให้ เกิดช่องว่างของความไม่เท่าเทียมกันระหว่างประเทศที่ร่ำรวยกับประเทศที่ยากจน และระหว่างคนรวย กับคนจนจะมีช่องว่างมากขึ้น ซึ่งประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาที่ท้าทายที่จะก้าวกระโดดให้ทันกับ กระแสโลกาภิวัตน์ อาจมีผลกระทบต่อศักยภาพของคน ชุมชน ท้องถิ่น ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และ ประเทศชาติเป็นอย่างมาก ดังนั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องมีกลไกรองรับ และเสริมสร้างศักยภาพของประเทศให้พร้อมรับต่อไป บริบทของการเปลี่ยนแปลงที่จะทวีความรุนแรงและ ซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น

ประเทศไทยอยู่ในช่วงเวลาที่จะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญท่ามกลางปัจจัยสภาพแวดล้อม ความเสี่ยงโลก และกระบวนการโลกร่วมกันที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตอย่างมาก แม้โลกมีความเจริญ ก้าวหน้า แต่ปัญหานานัปการที่สำคัญเกิดขึ้นตามมา จะเห็นว่าเศรษฐกิจโลก ยังมีความไม่แน่นอนและความเสี่ยงหลายประการที่ส่งผลให้เศรษฐกิจทั่วโลกชะลอตัวมากขึ้น เพราะ เศรษฐกิจยุโรปเข้าสู่ภาวะถดถอย ทำให้เศรษฐกิจทั้งในประเทศไทยและประเทศตลาดเกิดใหม่ (Emerging Markets) ขยายตัวลดลง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อประเทศไทยอีก รวมทั้งประเทศไทยจะลดตัว ตามด้วย และยังมีสถานการณ์ปัญหาหนี้ยุโรปที่มีสภาพสั่นคลอน และเกิดผลกระทบเป็นลูกโซ่ การเปลี่ยนแปลงพลวัตเศรษฐกิจโลก เอเชียจะกลایมเป็นหัวรถจักรสำคัญที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลก ในช่วง 10 ปีข้างหน้า ธนาคารโลกพบว่าแนวโน้มเศรษฐกิจจีนจะกลایมเป็นประเทศที่มีรายได้และขนาด เศรษฐกิจใหญ่ที่สุดในโลกก่อนปี ค.ศ. 2030 แทนที่สหรัฐอเมริกา ซึ่งขณะนี้กำลังเพิ่มบทบาทในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น อันเนื่องมาจากการเปิดประเทศของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ในขณะที่การรวมตัวประชาคมอาเซียนอย่างเต็มรูปแบบภายในปี พ.ศ. 2558 จะเกิดการไหลเวียน ของสินค้า บริการ ทุน และแรงงาน ทักษะอย่างเสริมมากขึ้น หากประเทศไทยยังไม่ยกระดับความสามารถในการแข่งขันจะติดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลาง (Middle Income

Country Trap) คือจะมีอัตราการเติบโตที่ช้า ไม่สามารถแข่งขันสู้กับประเทศพัฒนาแล้วในเอเชียใต้ได้ ในอุตสาหกรรม ที่ใช้เทคโนโลยีสูง ส่วนด้านล่างจะเผชิญกับความท้าทายจากประเทศที่มีค่าแรงต่ำ รวมถึงสภาวะสมองไฟล การเคลื่อนย้ายฝีมือแรงงานถือเป็นความเสี่ยงจากการรวมตัวของกลุ่มประเทศอาเซียนด้วย

ความเสี่ยงในโลกที่ซับซ้อนยังประกอบไปด้วยความเสี่ยงด้านสังคมที่จะต้องเผชิญกับวิกฤต ทรัพยากรน้ำ และวิกฤตขาดแคลนอาหาร ที่จะเข้มข้นกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง ภาวะโลกร้อนยังคงมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งการพื้นตัวของภาคอุตสาหกรรมหลังวิกฤตเศรษฐกิจโลก ส่งผลให้ ทั่วโลกปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากขึ้น และหากแนวโน้มการพื้นตัวของภาคอุตสาหกรรมยังคง ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง อัตราการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากทั่วโลกจะพุ่งสูงขึ้นเป็น 20% หรือ อยู่ที่ 40 ล้านเมตริกตัน ภายในปี พ.ศ. 2563

นอกจากนี้ ความก้าวหน้าของโลกาภิวัตน์ ยังก่อให้เกิดความเสี่ยงที่น่าเป็นห่วงที่ทั่วโลก จะต้องวางแผนรับมือ คือ โลกกำลังจะเข้าสู่ยุคแห่งความสับสนวุ่นวายโดยจะมีปัญหาในเรื่องประชากร โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ที่จะประสบปัญหาการว่างงาน ในขณะที่โลกจะมีสัดส่วนของประชากรที่เป็นผู้สูงวัย มากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งจะเป็นภาระอันยิ่งใหญ่ของรัฐบาลที่จะต้องจัดการในเรื่องของสวัสดิการให้แก่คนเหล่านี้ และผลที่ตามมาคือ จะทำให้รัฐบาลประสบกับภาวะหนี้สินมากขึ้น นอกจากนี้ ประชากรโลกจะประสบ กับปัญหาซึ่งว่างทางรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจน ซึ่งจะเป็นภัยคุกคามต่อเสถียรภาพทางการเมือง และสังคม และในที่สุด จะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโลกโดยรวม ภัยคุกคามจากด้านมีดของ อินเตอร์เน็ต ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีอาชญากรรม การก่อการร้าย และสังหารที่ถือเป็นภัยคุกคามที่น่ากลัว เนื่องจากในชีวิตประจำวันของคนยุคหนึ่ง เกือบทั้งหมดถูกเชื่อมต่อและมีชีวิตที่ขึ้นอยู่กับโลกออนไลน์ทั้งสิ้น ซึ่งมีโอกาสทำให้คน สถาบัน และรัฐมีความอ่อนไหวจากผู้ประสงค์ร้ายได้มากขึ้น อีกทั้งยังเปิดโอกาส ให้มีการโจมตีบนโลกออนไลน์ทั้งจากที่ห่างไกลข้ามโลกและผู้ที่ไม่มีตัวตนได้<sup>1</sup>

เป็นที่คาดหมายว่า การเปลี่ยนแปลงมีแนวโน้มที่ชัดเจนและเป็นที่คาดการณ์ว่าจะส่งผลกระทบ ในวงกว้างที่ประชาชนโลกในทุกภูมิภาคจำเป็นต้องร่วมมือกันรับมือ รวมทั้งประเทศไทย ในอนาคต ซึ่งนับเป็นเงื่อนไขสำคัญในการวางแผนกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศที่ต้องคำนึงถึงในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และด้านการเมืองการปกครอง

ด้านมิติทางสังคม ในสถานการณ์โลกเช่นปัจจุบันที่การสื่อสารไร้พรมแดนเป็นผลให้ประชาชนจำนวนมาก ในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกรับเอาแบบอย่างทางวัฒนธรรมจากสังคมตะวันตกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่ง ใน การดำเนินชีวิต และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เร้า\_PROM\_DEN เด่นทำให้การดูแลและป้องกันเด็กและวัยรุ่น จาก

ค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์เป็นไปอย่างลำบากมากขึ้น สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยม ให้ความสำคัญกับ ศีลธรรม และวัฒนธรรมที่ดีงามลดลง

วิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทั่วโลกส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำ และความไม่เท่าเทียมกันของรายได้ ที่เพิ่มมากขึ้น รวมถึงโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรถือเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็น อุปสรรค ต่อการพัฒนาประเทศ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่น คนยากจนขาดโอกาสทางการศึกษา อำนาจต่อรอง เหล่านี้จะเป็นการลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงทางสังคม

ขณะเดียวกันปัญหาที่ทั่วโลกเผชิญวิกฤต คือ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลกอย่างต่อเนื่อง (Aging society) ปัจจุบันประเทศไทยพัฒนาแล้วส่วนใหญ่ได้เข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุมา 40 - 50 ปีแล้ว เช่น ฝรั่งเศส สวีเดน อิตาลี สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ส่วนประเทศไทยกำลังพัฒนาได้ก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุแล้ว ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เช่น เกาหลี สิงคโปร์ จีน ไทย บรูไน อินโดนีเซีย เวียดนาม ซึ่งเป็นทั้งโอกาส และภัยคุกคามต่อ ประเทศไทย โดยด้านหนึ่งประเทศไทยจะมีโอกาสมากขึ้นในการขยายตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพ และการ ให้บริการด้านอาหารสุขภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการแพทย์พื้นบ้าน สถานที่ท่องเที่ยวและ การพักผ่อนระยะ ยาวของผู้สูงอายุ จึงนับเป็นโอกาสในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยและนำมาร้าง มนุษย์เพิ่ม ซึ่งจะเป็น สินทรัพย์ทางปัญญาที่สร้างมนุษย์ค่าทางเศรษฐกิจได้ แต่ในอีกด้านหนึ่งก็เป็นข้อจำกัด ของประเทศไทยเช่นกัน เนื่องจากมีการคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2578 ผู้สูงอายุจะมีจำนวนมากถึงร้อยละ 25.1 ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งจะก่อให้เกิดภาระพิ่มพิงทางเศรษฐกิจและการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศ รายจ่ายด้านสุขภาพจะเพิ่มขึ้น จนอาจทำให้งบประมาณสำหรับการลงทุนพัฒนาด้านอื่น ๆ ลดลง นอกจากนี้ อาจเกิดภาวะการย้ายถิ่นของ แรงงานข้ามชาติทั้งแรงงานที่มีฝีมือและไรฝีมือเพื่อหดแทนกำลังแรงงานที่ลดลง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความ มั่นคงและสังคมของประเทศไทย

การปรับขั้นค่าแรงขั้นต่ำช่วยบรรเทาปัญหาความยากจนและสร้างความเป็นธรรมทางรายได้ให้แก่ แรงงานระดับล่าง รวมทั้งช่วยดึงค่าจ้างหั้งระบบให้สูงขึ้นได้ และจะส่งผลกระทบให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานจำนวนมาก (Labor Intensive) ไม่สามารถ ใช้ ปัจจัยการผลิตอื่นทดแทนแรงงาน

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลให้สถานการณ์และแนวโน้มความเสื่อมโทรมของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ความรุนแรง เกิดภัยพิบัติ ภัยแล้ง น้ำท่วม และการเกิดโรคระบาด หรือ โรคอุบัติใหม่ซึ่งกระทบต่อฐานการผลิตภาคเกษตร ความมั่นคงด้านอาหาร พลังงาน สุขภาวะ และ คุณภาพ ชีวิต จากผลการจัดอันดับด้านนีการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทย ฯ ทั่วโลก ของสำนักงานโครงการ พัฒนาแห่ง สหประชาชาติ (United Nations Development Programme : UNDP) ได้จัดกลุ่มประเทศ ออกเป็น 4

## แผนยุทธศาสตร์สุขภาพอำเภอชุมพร พ.ศ. 2560 - 2564

กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มพัฒนาอยู่ในระดับสูงมาก กลุ่มพัฒนาอยู่ในระดับสูง กลุ่มพัฒนาอยู่ใน ระดับปานกลาง และกลุ่มพัฒนาอยู่ในระดับต่ำ พบว่าประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง มีตัวชี้การพัฒนามนุษย์ Human Development Index (HDI) ที่ 0.682 เป็นอันดับที่ 103 จากจำนวน 187 ประเทศ

## นโยบายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงสาธารณสุข คำแฉลงนโยบายของคณะกรรมการบริหาร ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แต่งต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติวันศุกร์ที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗

### 1. การปกป้องและเข้มงวดสถาบันพระมหากษัตริย์

สถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตามประเพณี การปกครองของไทย รัฐบาลจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งward ในอันที่จะเข้มงวดสถาบันนี้ไว้ด้วยความจริงกักษัตริย์และปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพ โดยจะใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และมาตรการทาง ระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการดำเนินการกับผู้คนองปาก ย่ามใจหรือประสร์ร้าย มุ่งสั่นคลอน สถาบันหลักของชาติ โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกสำนึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจนเผยแพร่ ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ทั้ง จะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงาน ทั้งหลายของรัฐเรียนรู้เข้าใจหลักการทำงาน สามารถนำหลักดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการ พัฒนา ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ทรงวางไว้ให้เผยแพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิด ประโยชน์ในวงกว้างอันจะช่วยสร้างความสมบูรณ์พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุด

### 2. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

2.1 ในระยะเร่งด่วน รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประเทศการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ ๕ ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคงทางทะเล การแก้ไข ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน และการเสริมสร้างศักยภาพในการ ปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน โดยเน้นความร่วมมือเพื่อป้องกัน แก้ไขข้อพิพาทด้วย ฯ และการแก้ไข ปัญหาเส้นเขตแดนโดยใช้กลไก ทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี ทั้งจะจัดระเบียบการพัฒนาตามกรอบประเทศ เศรษฐกิจอาเซียน และการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล รองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ พิเศษตามแนวชายแดน โดยใช้ระบบเฝ้าระวังที่มีเทคโนโลยีทันสมัย กำหนดให้ปัญหายาเสพติด การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ การกระท้าอันเป็นโจรลัด การก่อการร้าย Sakal และอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด และจัดการปัญหาอื่น ๆ ที่เข้มโงยต่อเนื่องให้ เป็นเครื่อง เซ่น ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล การปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว เป็นต้น

2.2 เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนำยุทธศาสตร์เข้าใจเข้าถึง และพัฒนามาใช้ตามแนวทางก้าวตามมิตรแบบสันติวิธี ส่งเสริมการพูดคุย สันติสุขกับผู้มีความคิดเห็นต่างจากรัฐ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรม และหลักสิทธิมนุษยชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นพหุสังคม จัด การจราจรอุตสาหกรรมสกัดความรุนแรงแทรกซ้อน เพื่อตัวเติมปัญหาไม่ว่าจากผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง ทั้งจะเพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลายปัญหาได้

### 3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

3.3 ในระยะต่อไป จะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออม และระบบสวัสดิการ ชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการดูแลให้มีระบบการกู้ยืมที่เป็นธรรม และการ ลงเคราะห์ผู้ยากไร้ตามอัตราพัฒนาศักยภาพ คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ จัดสวัสดิการช่วยเหลือและ พัฒนา คุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก

3.4 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิต และการมีงานหรือ กิจกรรม ที่เหมาะสม เพื่อสร้างสรรค์และไม่ก่อภาระต่อสังคม ในอนาคต โดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้าน สถานพักพื้น และโรงพยาบาล ที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว รวมทั้งพัฒนา ระบบการเงินการ คลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ

3.6 จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่ เจ้าหน้าที่ ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามนโยบายของคณะกรรมการส่งบ แห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

### 4. การศึกษาและเรียนรู้ การอนับนำร่องศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรม

4.4 พัฒนาคนทุกวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะ ใหม่ ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคต ปรับกระบวนการเรียนรู้และ หลักสูตร ให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกันเพื่อให้อิ่มต่อการพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ การฝึกเรียนรู้ การแก้ปัญหาการรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และ ความเป็น พลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือ ระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

### 5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน

รัฐบาลจะวางรากฐาน พัฒนา และเสริมความเข้มแข็งให้แก่การให้บริการ ด้านสาธารณสุขและสุขภาพ ของ ประชาชนโดยเน้นความทั่วถึง ความมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ดังนี้

5.1 วางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพครอบคลุมประชากร ในทุกราชศัวนอย่างมี คุณภาพ โดยไม่มีความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูลระหว่างทุกระบบ หลักประกัน สุขภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

5.2 พัฒนาระบบบริการสุขภาพ โดยเน้นการป้องกันโรคมากกว่ารอให้ป่วย แล้วจึงมารักษา สร้าง กลไกการจัดการสุขภาพในระดับเขตแทนการกระจายตัวอยู่ที่ส่วนกลางปรับระบบการจ้างงาน การ กระจายบุคลากร และทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมสมกับท้องถิ่น และให้ภาคเอกชนสามารถมีส่วนร่วมใน การจ้างบุคลากรเพื่อ จัดบริการสาธารณสุขโดย รัฐเป็นผู้กำกับดูแล สนับสนุนความร่วมมือระหว่างรัฐและ เอกชนในการพัฒนาระบบ บริการทางการแพทย์ และสาธารณสุข โดยส่งเสริมการร่วมลงทุนและการใช้ ทรัพยากรและบุคลากรร่วมกันโดยมี ข้อตกลงที่รัดกุมและเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

5.3 เสริมความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังโรคระบาด โดยเฉพาะโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ โดยมีเครือข่ายหน่วยเฝ้าระวัง หน่วยตรวจสอบวินิจฉัยโรค และหน่วยที่สามารถตัดสินใจ เชิงนโยบายในการสกัดกันการแพร่กระจายได้อย่างทันท่วงที

5.4 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในการจราจรอันน้าไปสู่การบาดเจ็บและเสียชีวิต โดยการร่วมมือระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในการตรวจสอบเพื่อป้องกัน การรายงาน และการคุ้มครองผู้บาดเจ็บ

5.5 ส่งเสริมการกีฬาเพื่อสุขภาพ ใช้กีฬาเป็นสื่อในการพัฒนาลักษณะนิสัยเยาวชนให้มีน้าใจ นักกีฬา มีวินัย ปฏิบัติตามกฎกิจกรรมทางกายภาพ และมีความสามัคคี อีกทั้งพัฒนานักกีฬาให้มีศักยภาพสามารถแข่งขัน ในระดับนานาชาติจนสร้างชื่อเสียงแก่ประเทศไทย

5.6 ประสานการท้างานระหว่างภาคร่วมต่าง ๆ ในสังคม เพื่อป้องกัน และแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ ในวัยรุ่น และปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุ้มนุญ การปลูกถ่ายอวัยวะและสเต็มเซลล์ โดยจัดให้มี มาตรการและกฎหมายที่รัดกุม เหมาะสมกับประเทศนี้ที่เป็นปัญหาใหม่ของสังคม

5.7 พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข โดยจัดให้มี บุคลากรและเครื่องมือที่ทันสมัย และให้มีความร่วมมือทั้งระหว่างหน่วยงานภายในประเทศและหน่วยงานต่างประเทศ โดยเฉพาะในการป้องกันและรักษาโรคที่มีความสำคัญ

## 7. การส่งเสริมบทบาทและการใช้อกาลในประชุมอาเซียน

การรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งจะมีผลใช้บังคับอย่างเต็มที่ ณ สิ้นปี 2558 จะเกิดประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอย่างมาก หากประเทศไทยเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ ให้พร้อม การเร่งดำเนินการเตรียมความพร้อมทั้งในเรื่องความเชื่อมโยงด้านระบบ การขนส่ง และโลจิสติกส์ ด้านกฎระเบียบ การอำนวยความสะดวกทางการค้า การพัฒนาด้านชายแดน และการเตรียมการด้านทรัพยากรม努ญ จะส่งเสริมบทบาทและการใช้อกาลของประเทศไทยในประชาคมอาเซียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนชาวไทย ร่วมกับประชาชนอาเซียน

7.2 พัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกรายตัว โดยสอดคล้องกับข้อตกลงในการเคลื่อนย้ายในด้านสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่เปิดเสริมมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยให้สามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสามารถดำเนินธุรกิจร่วมกับผู้ประกอบการในประเทศไทยเชิงอาเซียน เพื่อนำไปสู่ความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานตลาดโลกได้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฐานการผลิตสินค้าหลายชนิดและธุรกิจเกี่ยวน้ำที่ประเทศไทยได้เข้าไปลงทุนขยายฐานการผลิตในประเทศไทยอีกครั้ง ตลอดจนกลุ่มการผลิตที่ผู้ประกอบการของไทยเตรียมที่จะขยายฐานการผลิตเพิ่มเติมอีกหลายชนิด ซึ่งช่วยให้ประเทศไทยมีฐานการผลิตสินค้าคุณภาพหลากหลายเพื่อขายในตลาดต่าง ๆ ได้มากขึ้น ทั้งในอาเซียน และในตลาดโลก และเป็นการช่วยเหลือประเทศไทยเพื่อนบ้านในกระบวนการพัฒนา อุตสาหกรรม

7.6 พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยเริ่มจากการพัฒนาด้านการค้าชายแดน และโครงข่ายการคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศไทยเพื่อรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน โดยปรับปรุงโครงข่ายระบบถนน พัฒนาระบบ National Single Window (NSW) และสิ่งอันนวยความสะดวกทางการค้าและการขนส่งสินค้าข้ามแดน อย่างต่อเนื่อง โดยในระยะแรกให้ความสำคัญกับด่านชายแดนที่สำคัญ 6 ด่าน ได้แก่ ปาดังเบซาร์ ยะลา อรัญประเทศ แม่สอด บ้านคลองลึก และบ้านคลองใหญ่

ซึ่งจะทำให้ ระบบขนส่งและโลจิสติกส์ สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพและรองรับปริมาณการ เดินทาง และการขนส่งที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

## 8. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการวิจัย การพัฒนาต่อยอด และการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การผลิตและบริการที่ทันสมัยดังนี้

8.1 สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทยเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายให้มีตัวกว่าร้อยละ 1 ของรายได้ประชาชาติและมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน 30 : 70 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขัน และมีความก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศอื่นที่มีระดับ การพัฒนาใกล้เคียงกัน และจัดระบบบริหารงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้มีเอกภาพและ ประสิทธิภาพ โดยให้มีความเชื่อมโยงกับภาคเอกชน

8.2 เร่งเสริมสร้างสังคมนวัตกรรม โดยส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่าง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ การผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน การ เชื่อมโยง ระหว่างการเรียนรู้กับการทำงาน การให้บุคลากรด้านการวิจัยของภาครัฐสามารถนำไปทำงานใน ภาคเอกชน และการ ให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีช่องทางได้เทคโนโลยีโดยความร่วมมือจาก หน่วยงานและสถานศึกษา ภาครัฐ

## 9. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

9.5 เร่งรัดการควบคุมลพิษทั้งทางอากาศ ขยาย และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อ สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน โดยให้ความสำคัญในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะ เป็นลำดับ แรก ส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด เร่งกำจัดขยะมูลฝอย ตกค้างสะสมใน สถานที่กำจัดขยะในพื้นที่วิกฤติ ซึ่งจะใช้ที่ดินของรัฐเป็นหลัก ในพื้นที่ได้สามารถจัดการขยะ มูลฝอยโดยการแปร รูปเป็นพลังงานก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการ ส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้น จะวางระเบียบ มาตรการการบริหารจัดการ เป็นพิเศษ โดยกำหนดให้ทิ้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นอย่างถูกต้องตาม มาตรฐานและให้แยกเป็นสัดส่วน จากบ่อขยะชุมชน สำหรับขยะของเสียอันตราย ขยายอิเล็กทรอนิกส์ และขยาย ติดเชือกพัฒนาระบบกำกับติดตาม ตรวจสอบและเฝ้าระวังไม่ให้มีการลักลอบทิ้ง รวมทั้งจัดการสารเคมีโดยลด ความเสี่ยงและอันตรายที่เกิดจากการ รั่วไหล และการเกิดอุบัติเหตุ ให้ความสำคัญในการจัดการอย่างครบวงจร และใช้มาตรการทางกฎหมายและการ บังคับใช้กฎหมายอย่างเต็มขั้น

## 10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริต และ ประพฤติมิชอบในภาครัฐ

10.4 เสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐวางแผนการ ป้องกัน การแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงาน บุคคลของ เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ

10.5 ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด ยกเลิกหรือ แก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็น สร้างภาระแก่ประชาชนเกินควร หรือเปิดช่องโอกาสการทุจริต เช่น ระเบียบการจัดซื้อ จัดจ้าง การอนุญาต อนุมัติ และการขอรับบริการจากภาครัฐ ซึ่งมีขั้นตอนยืดยาวยาว เวลานาน ซ้ำซ้อน และเสียค่าใช้จ่ายทั้งของภาครัฐและประชาชน

นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ศาสตราจารย์คลินิก เกียรติคุณ นายแพทย์ปิยะสกล ศกลสัตยาทร

มอบนโยบายเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2557 ที่กระทรวงสาธารณสุข

- 1.ให้ความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนางานสาธารณสุขตามแนวพระราชดำริ
- 2.บูรณาการองค์ประกอบและบทบาทเขตสุขภาพระหว่าง สปสช. กับกระทรวง สธ. เพื่อให้การดูแลสุขภาพคนไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในทุกระดับและทุกมิติ
- 3.พัฒนาการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อสุขภาพ และ คุ้มครองผู้บริโภค ด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วน โดยให้คนไทยมีโอกาสได้ ร่วมคิด ร่วมนำ ร่วมทำ และร่วม รับผิดชอบด้วย เป็นการอภิบาลแบบเครือข่ายเอื้ออำนวยระบบสุขภาพแห่งชาติ เชื่อมประสานทุกภาค ส่วนเข้า ด้วยกัน ไม่ใช่ว่าระบบสุขภาพเป็นของฉันคนเดียว ต้องเชื่อมโยงทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน
- 4.เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานทุกระดับทั้งการบริหารการเงินการคลัง การ บริหาร กำลังคน และการบริหารข้อมูลสุขภาพเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปสาธารณสุขและปฏิรูประเทคโนโลยี หัวใจ แต่ เทคโนโลยีต้องทำให้ได้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้
- 5.ให้ความสำคัญในการพัฒนากำลังคน ผมคิดว่า Human Resource is everything คนใน ก.สธ. มี กว่า 300,000 คน ต้องพัฒนาทั้งความรู้และทักษะ ถ้าพัฒนาได้ดีประชาชนจะได้ประโยชน์ นอกจากนั้นต้อง พัฒนาทั้ง การผลิต การใช้และสร้างขวัญกำลังใจด้วย และหากมีอัตราว่างทำไร่ทำนาต้องบอกตนด้วย ไม่ใช่ขอ อย่างเดียว หน่วยละเอียดลออ รวมกันก็มีอัตราว่างตั้งเยอะ ถ้ายังมีอยู่ ขอไปเท่าไรเขาก็ไม่ให้ รวมทั้งการ Recruit คนก็ต้องมี ประสิทธิภาพด้วย ทำอย่างนี้ได้ ก.สธ. ก็จะพัฒนาได้เร็วและก้าวหน้า
- 6.วิจัยและพัฒนาเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรไทยให้มีคุณภาพครบวงจรและเกิดผลดีต่อ เศรษฐกิจไทย ซึ่ง ก.สธ. น่าจะทำได้ดีและเร็ว
- 7.เร่งรัดปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบกฎหมาย ให้อีกต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุข เพื่อประสิทธิภาพที่ ดี ต่อสุขภาวะของประชาชน ที่ผ่านมาทำแล้วแต่วนไปวนมา ต้องเดินใหม่ให้เอื้อต่อการก้าวไปข้างหน้า คิดว่า เราต้อง มีที่ปรึกษากฎหมายที่มีแนวคิดที่ดี ต้องไปข้างหน้า บอกให้ชัดว่าจะไปทางไหนและทางไปข้างหน้า ด้วยกัน ต้นมา เพื่อมาช่วยคิด ไม่ได้มามั่ง
- 8.สนับสนุนกลไกการทำงานสาธารณสุขเพื่อสร้างความมั่นคงของสังคมไทยและสังคมโลก

#### ค่านิยม

ชื่อสัตย์ สามัคคี มีความรับผิดชอบ ตรวจสอบได้ โปร่งใส มุ่งในผลสัมฤทธิ์ของงาน กล้าหาญทำในสิ่งที่ถูกต้อง

#### แนวทางการทำงาน

1. กำหนดค่านิยมร่วมกันเพื่อปฏิบัติมุ่งสู่เป้าหมายคือให้คนไทยมีสุขภาพดี ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พولเที่ยง
2. สนองนโยบายสาธารณสุขของรัฐบาล
3. سانต่อนโยบายและโครงการในอดีตและปัจจุบันที่ดีมีประโยชน์
4. สร้างสามัคคีเพื่อให้บุคลากรโดยส่วนรวมมีความสุขเมื่อนี้ ของการท่อง

ณ วันที่ 24 สิงหาคม 2558

ณ ห้องประชุมชัยนาทเรนทร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

## ยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2559

### ตาม พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2559

- 1) เสริมสร้างการพัฒนาสุขภาพตามกลุ่มวัย
- 2) ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยและนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสุขภาพ
- 3) เร่งรัดแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 4) ส่งเสริมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ เพื่อรับประชามาเชี่ยน
- 5) ส่งเสริมการพัฒนาระบบบริหารจัดการและความร่วมมือเครือข่ายการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้เข้มแข็ง
- 6) พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดบริการ
- 7) เสริมสร้างระบบหลักประกันสุขภาพและส่งเสริมการจัดระบบบริการสุขภาพทุกระดับให้มีคุณภาพ ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้
- 8) เสริมสร้างระบบเฝ้าระวังควบคุม ป้องกัน บำบัด รักษาพื้นฟูสมรรถภาพ ติดตามช่วยเหลือด้านสุขภาพประชาชน ผู้สูงอายุและสารเสพติดให้มีประสิทธิภาพ
- 9) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างหลักประกันด้านความปลอดภัยทางสุขภาพจากปัญหาขยะและสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชนทุกกลุ่มวัย

## ยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2559

### ตาม พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2559

- 1) เสริมสร้างการพัฒนาสุขภาพตามกลุ่มวัยในทุกมิติ
  - 2) พัฒนาระบบบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น
  - 3) เร่งรัดการพัฒนาศักยภาพของโรงพยาบาล เพื่อรับประชามาเชี่ยน
  - 4) ส่งเสริมการพัฒนาความร่วมมือเครือข่ายการป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบ
  - 5) พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการแพทย์และการสาธารณสุขเพื่อสนับสนุนการจัดบริการ
  - 6) เสริมสร้างระบบหลักประกันสุขภาพและจัดระบบบริการสุขภาพทุกระดับให้มีคุณภาพ 7)
- เสริมสร้างระบบเฝ้าระวังควบคุม ป้องกัน บำบัด รักษา และพื้นฟูสภาพของประชาชน ผู้สูงอายุ และสารเสพติดให้มีประสิทธิภาพ

## ยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข (เน้นหนัก) พ.ศ. 2559

- 1) พัฒนาสุขภาพตามกลุ่มวัย
- 2) พัฒนาและจัดระบบบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ครอบคลุมประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้
- 3) พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดบริการ

## วิสัยทัคค์ จังหวัดนครศรีธรรมราช นายพิรศักดิ์ หินเมืองเก่า ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

วิสัยทัคค์ (Vision) “นครแห่งการเรียนรู้ เกษตร ท่องเที่ยว น่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง”

### คำนิยาม

นครแห่งการเรียนรู้	หมายถึง วิถีชีวิตของผู้คน และกลุ่มคน ที่มีการปรับปรุงแบบแผนการดำเนินชีวิต ให้เท่าทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตามศักยภาพของตนเองและสังคม มีการจัดการความรู้และกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยความรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง พัฒนาการบริหารจัดการและยกระดับภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การเกษตร โดยเน้นกิจกรรมภาคการผลิต การตลาด และคุณภาพชีวิตเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง
เกษตร	หมายถึง พัฒนาการบริหารจัดการและยกระดับภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การเกษตร โดยเน้นกิจกรรมภาคการผลิต การตลาด และคุณภาพชีวิตเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง
ท่องเที่ยว	หมายถึง พัฒนาระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยว บุคลากร กิจกรรม การประชาสัมพันธ์และการตลาด
น่าอยู่	หมายถึง ประชาชนในสังคม อยู่ดีกินดี มีอาชีพมีรายได้ มีความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีการอนุรักษ์ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และมี ความเป็นประชาธิปไตย
ชุมชนเข้มแข็ง	หมายถึง บ้าน หมู่บ้าน ชุมชนท้องถิ่น ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีการดำเนิน กิจกรรมร่วมกันบนพื้นฐานของค่านิยมร่วม โดยมีหลักการในการบริหารจัดการ ชุมชนที่ดีอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นศักยภาพภายใน ภายใต้หลักการ 5 องค์ประกอบ คือ การจัดการชุมชนที่ดี มีคณะกรรมการที่เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและมีการสืบทอด มี แผนแม่บทชุมชนที่ชัดเจนที่มีคุณภาพ มีการจัดการความรู้ชุมชน (KM) ชุมชน มี องค์กรการเงินชุมชน และมีการสร้างเครือข่ายทางสังคม

### พันธกิจ (Mission)

- เพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาคเกษตร เชื่อมโยงความหลากหลายทางชีวภาพ และ อุตสาหกรรมของจังหวัด บนพื้นฐานการสนับสนุนจากระบบโลจิสติกส์และบริหารจัดการด้านการตลาด
- ยกระดับความสามารถการเรียนรู้ กระจายการเรียนรู้บนเครือข่ายชุมชนและส่งเสริมการสร้างชุมชน ต้นแบบ
- พัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานความหลากหลายของทรัพยากร
- เพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ตลอดจน พัฒนารูปแบบที่ หลากหลายทางพลังงาน
- พัฒนา คน องค์กร ระบบสวัสดิการสังคม และความมั่นคงบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

## ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

๑. การบริหารจัดการการเกษตรแบบครบวงจร เป็นเกษตรสุขภาพ เกษตรคุณภาพ และนำนวัตกรรมเกษตรมาใช้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตและสร้างรายได้
๒. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรมระดับมาตรฐานสากล ที่สามารถสร้างอาชีพและรายได้ในพื้นที่เพิ่มขึ้น
๓. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ สิ่งแวดล้อมและพลังงานมีประสิทธิภาพ เพิ่มพื้นที่สีเขียวและการใช้พลังงานสะอาด
๔. การสร้างความมั่นคงบนพื้นฐานชุมชนเข้มแข็ง
๕. การพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาเพื่อสร้างคุณภาพของคนนครศรีธรรมราช

## เป้าประสงค์รวม (วัตถุประสงค์) (Objective)

๑. รักษาฐานรายได้เดิม เพิ่มรายได้จากการเกษตรและการท่องเที่ยว
๒. ระบบการผลิตที่ได้รับรองมาตรฐาน และระบบ Logistics มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
๓. นครศรีธรรมราชเป็นเมืองสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ สิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและใช้อย่างยั่งยืน
๔. นครศรีธรรมราชเป็นเมืองพลังงานสะอาด มีการจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและใช้อย่างประหยัด
๕. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุขเพิ่มขึ้น
๖. การศึกษามีคุณภาพทัดเทียมกับค่ามาตรฐานการศึกษา
๗. ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนจังหวัดนครศรีธรรมราช สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานประเทศไทย

## จุดยืนการพัฒนาของจังหวัด (Positioning)

จากข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัด และกำหนดทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์ในภาพรวมของจังหวัดนครศรีธรรมราช กำหนดจุดยืนการพัฒนาของจังหวัด ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. เมืองเกษตรสุขภาพ เกษตรคุณภาพ เกษตรนวัตกรรม
๒. เมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และวัฒนธรรม (นครแห่งธรรม : ธรรมชาติ ธรรมะ วัฒนธรรม)
๓. ตลาดกลางสินค้าเกษตร ศูนย์กลางการคุณภาพชั้นสูง และกระจายสินค้าของภาคใต้

## วิสัยทัศน์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช

นายจิรพันธ์ เตี้ยพันธ์

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช

### วิสัยทัศน์

“องค์กรหลักในการจัดการระบบสุขภาพ สถานบริการมีคุณภาพได้มาตรฐาน ประชาชนสุขภาพดี”

### ยุทธศาสตร์

1. การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน ควบคุมโรคและคุ้มครองผู้บริโภค ด้านสุขภาพทุกกลุ่มวัย
2. การเฝ้าระวังเตือนภัยและการจัดการภัยสุขภาพ อุบัติเหตุ และภัยพิบัติ
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายสุขภาพ
4. พัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
5. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพตอบสนองต่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

### กลยุทธ์

1. พัฒนาระบบการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกัน ควบคุมโรค และการคุ้มครองผู้บริโภคทุกกลุ่มวัย
2. ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ โรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ ภัยสุขภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค ทุกกลุ่มวัย
3. ส่งเสริมให้เกิดมาตรการทางสังคม และบังคับใช้กฎหมายที่เอื้อต่อสุขภาพดี และลดปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ
4. พัฒนาระบบเฝ้าระวังเตือนภัยสุขภาพ อุบัติเหตุ และภัยพิบัติ
5. พัฒนาระบบด้านการแพทย์สาธารณสุข เพื่อรับมือภัยสุขภาพ อุบัติเหตุ และภัยพิบัติ
6. ส่งเสริมพัฒนาและสนับสนุนภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพในทุกระดับ
7. พัฒนาศักยภาพ สถานบริการตาม Service Plan
8. พัฒนาระบบการส่งต่อให้มีประสิทธิภาพ
9. พัฒนาสถานบริการทุกระดับให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
10. พัฒนาหลักประกันสุขภาพตามสิทธิ์
11. การบริหารจัดการกำลังคนให้สอดคล้องและตอบสนองต่อแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพของจังหวัด
12. การพัฒนาระบบการเงินการคลังให้มีประสิทธิภาพ
13. การพัฒนาระบบควบคุมภัยในและตรวจสอบภัยใน
14. สร้างเสริมและพัฒนาระบบคุณธรรมและจริยธรรม
15. พัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ

## วิสัยทัศน์อำเภอจุฬาภรณ์

### วิสัยทัศน์

“ประชากรสุขภาพดี เป็นพื้นที่น่าอยู่ สังคมแห่งการเรียนรู้ พัฒนาไปสู่เศรษฐกิจยั่งยืน”

### พันธกิจ

พัฒนาประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และองค์กรประชาชนมีความเข้มแข็ง ลดปัญหาอาชญากรรม ส่งเสริมการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาด้านเศรษฐกิจ ด้านเกษตรกรรมแบบครบวงจร ด้านอาชีพ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ ขยายโอกาสให้กับประชาชนอย่างยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างประชาชนกับภาครัฐ วัดการบริการที่ดี

### ยุทธศาสตร์

1. การพัฒนาสุขภาพประชาชนและสังคมที่มีคุณภาพ
2. ด้านเศรษฐกิจ การเกษตร และผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
3. ด้านการรักษาความสงบ อำนวยความสะดวก เป็นธรรม และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
4. การบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว
5. การพัฒนาด้านการบริหารองค์กร และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

### จุดยืนการพัฒนาของอำเภอ

1. การบริหารจัดการเกษตรที่มีคุณภาพและครบวงจร
2. การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และพอเพียง

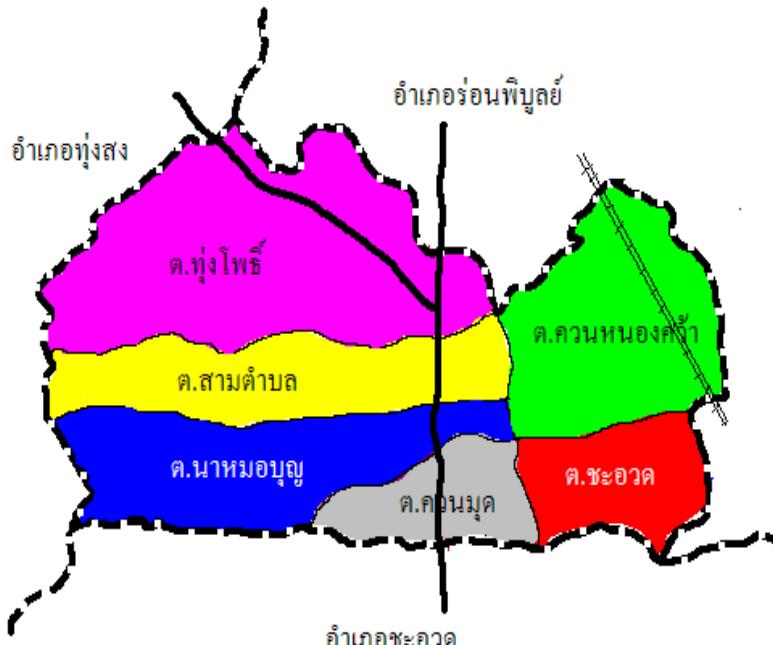
แผนยุทธศาสตร์สุขภาพอิมเมจพารณ์ พ.ศ. 2560 - 2564

## ส่วนที่ 2

### ข้อมูลพื้นฐานอำเภอเจ้าพานี

#### 2.1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

ภาพที่ 1. แผนที่แสดงสภาพภูมิลักษณ์พื้นที่รับผิดชอบของเครือข่ายสุขภาพอำเภอเจ้าพานี



คำขวัญอำเภอเจ้าพานี

#### สามวังเลือเลื่อง นามเมืองเจ้าพ้ำ ศิลชาช่องคงอย อร่อยคัวกลึง

อำเภอเจ้าพานี เป็นอำเภอเกียรติยศของจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งประกอบด้วยลักษณะพิเศษ 2 ประการ คือ อัญเชิญพระนามพระราชวงศ์มาตั้งเป็นชื่ออำเภอ และ เป็นอำเภอโดยไม่ต้องผ่านการเป็น กิ่งอำเภอมา ก่อน

อำเภอเจ้าพานี จังหวัดนครศรีธรรมราช เดิมเป็นพื้นที่รอยต่อระหว่างอำเภอร่อนพิบูลย์ (ตำบลควนหนองคัว ตำบลทุ่งโพธิ์ ตำบลสามตำบล และตำบลนาหมอบุญ) และอำเภอชะ沃ด จังหวัด นครศรีธรรมราช (ตำบลควนมุด และตำบลบ้านชะ沃ด) เป็นพื้นที่ที่รุกรานด้าน ห่างไกลจากอำเภอ โดยเฉพาะ พื้นที่บริเวณที่ตั้งอำเภอเจ้าพานีปัจจุบัน คือ ตำบลสามตำบล โดยมีประวัติว่าหมายถึงสามวัง ได้แก่ วังช่อง วัง ไส และวังนาหมอบุญ ซึ่งทั้งสามวังเป็นที่อยู่อาศัยของเชื้อพระวงศ์แต่โบราณ ที่ได้เข้ามาบุกเบิกตั้งถิ่นฐานยัง บริเวณนี้ ต่อมาเมื่อยุคหนึ่งในอดีต พื้นที่แถบนี้กล่าวเป็นเขตเคลื่อนไหว และต่อสู้ของสมาชิกพรรคคอมมูนิสต์ แห่งประเทศไทย ทำให้บริเวณนี้ซึ่งที่รุกรานด้วยอาชญากรรม ต้องประสบภัยปัญหาด้านความมั่นคงและความสงบ เรียบร้อยเพิ่มขึ้นอีก นอกจากนี้การพัฒนา และการบริการของทางราชการก็ไม่สามารถเข้าถึงยังจุดนี้ได้ จึงมี

การขอจัดตั้งพื้นที่ดังกล่าว เป็นอำเภอจุฬาภรณ์(กรณีพิเศษ) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ ตั้งอำเภอเพื่อเป็นประโยชน์แก่การปกครอง และความสะดวกของประชาชน เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2537 และได้รับพระราชทานพระอนุญาตให้ใช้พระนาม ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วัลลักษณ์ อัครราชกุมารี เป็นชื่ออำเภอในโอกาสที่ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วัลลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงมีพระชนอัญญครบ 3 รอบ โดยเริ่ม บริการประชาชนเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2537 เป็นต้นมา

สามวังลือเลื่อง แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ คนอยู่แบบสุขสบาย มีความสุข

นามเมืองเจ้าฟ้า มีโอกาสในการพัฒนา มีจุดยืนเด่นยิ่งวิจิตร วันราชพิธีทุกวันที่ 4 กรกฎาคม ของทุกปี มีการจัดกิจกรรมประจำปี มีโอกาสส่งเสริมสุขภาพ สอดแทรกในวันราชพิธีดังกล่าว

ศิลาช่องคอย เป็นโบราณสถาน มีคำจำกัดว่า “ถ้าคนด้อยในหมู่บ้านของชนเหล่าใด ความสุขและผล จักมีแก่ชนเหล่านั้น” เป็นการสร้างจิตสำนึก คนในทุกชน มีความรักความสามัคคี มีผลทางจิตใจ ปลูกจิตสำนึก เป็นคนดี

อร่อยคั่วกลึง ด้านประเพณีวัฒนธรรม เช่น การจัดงานศพจะเก็บศพไว้นานๆ จึงจะเผาโดยเฉพาะศพ ผู้สูงอายุประมาณครึ่งถึงหนึ่งเดือนช่วงเวลา นั้นก็จะมีการสาดศพทุกวันพระ ตลอดเวลาที่เก็บศพไว้ ก็จะมีการ เล่นการพนัน อบายมุข เป็นที่มาของยาเสพติด อาชญากรรม ถูกยิง ถูกแทง และอุบัติเหตุจราจร ในงานศพ และงานรื่นเริงต่างๆ ก็มีการนำสัตว์ไว้ใหญ่ เช่นวัว หมู มาประกอบอาหารเลี้ยงคนจำนวนมาก โดยเฉพาะ gang คัว เนื้อเผิดจัด(คั่วกลึง) และใช้เครื่องปรงรสหลากหลายชนิด เช่นรสดี ผงชูรสฯลฯ การพักผ่อนไม่เต็มที่ อดนอน ติดต่อกันนานๆ ห้องผูกเพราะเนื้อสัตว์จะย่อยยาก ไขมันในเลือดสูง มะเร็ง โรคระบบหลอดเลือดหัวใจ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน ภาวะเครียดฯลฯ

คนจุฬาภรณ์เป็นคนรักสุขอนุรักษ์ รักพากพ้อง การทำงานต้องเข้าถึงจิตใจของกลุ่มเป้าหมาย ถึงใจจะได้ใจ

## อาณาเขต

อำเภอจุฬาภรณ์ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัด พิกัด  $8^{\circ}4'30''N$ ,  $99^{\circ}52'12''E$  ห่างจากอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นระยะทาง 52 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานคร 832 กิโลเมตร โดย เส้นทางรถสาย 1 มีพื้นที่ทั้งหมด 192.505 ตารางกิโลเมตร (170 คน:ตร.กม.) พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขา เป็นพื้นที่ราบ 97,982.5 ไร่ ภูเขา 22,580 ไร่ ด้านทิศตะวันตก เป็นที่ราบสูงมีภูเขาสลับ ซับซ้อนเป็น แนววยาหอดจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ ด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่ม ทิศเหนือเป็นที่ราบเชิงเขา มีอาณาเขต ติดต่อกับอำเภอข้างเคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลร่อนพิบูลย์ และตำบลควนเกย อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

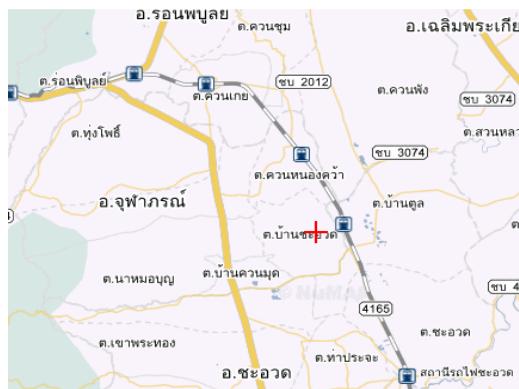
ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลควนชุม ตำบลควนพัง อำเภอร่อนพิบูลย์ และตำบลบ้านตูล อำเภอชะواด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลควนหนองหงษ์ ตำบลบ้านตูล อำเภอชะัวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลน้ำตก อำเภอหุ่งสง และตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

### การคมนาคม

#### ภาพที่ 2 เส้นทางหลักในการคมนาคมทางบก อำเภอจุฬาภรณ์



ในการเดินทางส่วนใหญ่ใช้การคมนาคมทางบก โดยเส้นทางรถสาย 41 และทางรถไฟฟ้า่นตำบลน้ำตก หน่องคัว มีเส้นทางหลักสำคัญคือ ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 41 ทางหลวงจังหวัด หมายเลข 4151 หมายเลข 4227 และถนนสายรอง 90 สาย เป็นถนนลาดยาง ถนนคอนกรีต บางสายยังเป็นลูกรัง

ที่ว่าการอำเภอและศูนย์ราชการ ตั้งอยู่ห่างจากถนนสายหลักເချိ 41 ระยะทาง 3 กิโลเมตร โรงพยาบาลตั้งอยู่ห่างจากถนนสายหลักເချိ 41 ระยะทาง 3 กิโลเมตร ไม่มีรถประจำทาง มีเพียงรถจักรยานยนต์รับจ้าง ประชาชนใช้รถส่วนตัวในการเดินทางมาติดต่อราชการหรือรับบริการที่โรงพยาบาล ส่วนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแต่ละแห่งประชาชนสามารถเดินทางโดยรถยนต์ มารับบริการได้ภายใน 30 นาที

### สภาพภูมิอากาศ

ฤดูร้อน อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 35°C ต่ำสุด 25°C ฤดูหนาว อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 25°C ต่ำสุด 15°C ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนมกราคม ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงเหนือ ช่วงนี้มีฝนหนาแน่น สภาพภูมิอากาศค่อนข้างแปรปรวนเป็นสาเหตุให้มีผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ

### สภาพเศรษฐกิจ

ประชากรมีอาชีพหลักที่สำคัญ ได้แก่ ทำสวนยางพารา สวนปาล์ม ทำนา อาชีพเสริม ได้แก่ ค้าขาย และเลี้ยงสัตว์ การทำสวนยางพาราส่วนใหญ่ต้องตื่นก็ตีดีงตั้งแต่ก่อนเที่ยงคืนจะแล้วเสร็จก็เวลาสายๆ ของวันถัดทำให้พักผ่อนไม่เต็มที่ รับประทานอาหารไม่ตรงเวลา เกิดปัญหาโรคระบบการย่อยอาหาร โรคแพลงในกระเพาะอาหาร และยังมีโอกาสเกิดโรคไข้เลือดออก เพราะในสวนยางมีความชื้น มีแมลงชากชุม ชอบทึบจากอากาศหน้าเย็น การใช้สารเคมี ปุ๋ยมีผลให้เกิดโรคผิวหนังได้

รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของอำเภอจุฬาภรณ์ ปี 2558 คือ 67,875 บาท (ที่มา: ข้อมูลจาก จปช. ปี 2558 จากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจุฬาภรณ์) เปรียบเทียบกับอำเภออื่นๆ แล้วประชากรค่อนข้างจะมีรายได้ต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงที่ราษฎรพาราตกต่ำ

### ด้านเกษตรกรรม

ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 80 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 80 พื้นที่เพาะปลูก 99,870 ไร่ แยกเป็น ยางพารา 62,548.25 ไร่ นาข้าว 10,833.50 ไร่ ไม้ผล 6,085 ไร่ พืชผล 5,433 ไร่ ไร่นา สวนผสม 1,863 ไร่ ปาล์ม 500 ไร่ (สำนักงานเกษตรอำเภอจุฬาภรณ์ ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2558)

1. ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ 1. ยางพารา 2. ข้าวเจ้า ดังนั้นรายได้หลักขึ้นอยู่กับผลิตผลทางการเกษตร ซึ่งมีราษฎรพาราตกต่ำต่อเนื่องมาเป็นเวลา 3 ปีแล้ว

2. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่สำคัญได้แก่ คลองวังช่อง คลองนาหมอบุญ สามารถหล่อเลี้ยงพื้นที่การเกษตรได้ 7,000 ไร่

### ด้านปศุสัตว์

ปริมาณสัตว์เลี้ยงของอำเภอจุฬาภรณ์ โคเนื้อ 2,329 ตัว เกษตรกร 779 ราย สุกร 2,898 ตัว เกษตรกร 92 ราย แพะ 2,085 ตัว เกษตรกร 48 ราย สัตว์ปีก 184,164 ตัว เกษตรกร 2,685 ราย

กลุ่มสัตว์เลี้ยง 7 กลุ่ม 1) กลุ่มแพะเนื้อจุฬาภรณ์ หมู่ที่ 3 ตำบลหุ่งโพธิ์ สามชิก 7 คน 2) กลุ่มแพะเนื้อบ้านควบตอ หมู่ที่ 8 ตำบลหุ่งโพธิ์ สามชิก 7 คน 3) กลุ่มแพะเนื้อสามวัง หมู่ที่ 4 ตำบลสามตำบล สามชิก 21 คน 4) กลุ่มแพะเนื้อหุ่งโพธิ์ หมู่ที่ 1 ตำบลหุ่งโพธิ์ สามชิก 18 คน 5) กลุ่มโคพื้นเมืองบ้านโคแร่ หมู่ที่ 2 ตำบลหุ่งโพธิ์ สามชิก 28 คน 6) กลุ่มโคเนื้อบ้านใสowa หมู่ที่ 1 ตำบลหุ่งโพธิ์ สามชิก 24 คน 7) กลุ่มเลี้ยงไก่พื้นเมืองบ้านคลองขัน หมู่ที่ 1 ตำบลหุ่งโพธิ์ สามชิก 31 คน

โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 2 ตำบลสามตำบล จำนวน 1 โรง ก่อสร้างปี 2549 โดย งบประมาณ CEO 19 ล้าน มีกำลังการผลิต 100 ตัวต่อวัน เป็นปัจจัยเอื้อให้ประชาชนในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงได้บริโภคเนื้อสุกรที่ถูกสุขาลักษณะนอกจากนี้ได้ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสุกร (ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอจุฬาภรณ์ ข้อมูล ณ 30 ตุลาคม 2558)

### ด้านอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่

1 บริษัทสยามอินเตอร์วูดโปรดักส์ จำกัด ตั้งอยู่ บ.1 ต.หุ่งโพธิ์ (โรงงานแปรรูปไม้ยางพารา)

2 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงขนาดใหญ่ 3 แห่ง คือ 1) หจก.กศิดิสอย หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านความมุด 2) หจก.ธรรมชาติอย หมู่ที่ 5 ตำบลสามตำบล 3) หจก.ศรีพร้อมพงษ์ปิโตรเลียม หมู่ที่ 5 ตำบลสามตำบล และสถานีบริการเติมแก๊ส จำนวน 3 แห่ง คือ 1) หจก.หุ่งสกรีนก้าช หมู่ที่ 3 ตำบลหุ่งโพธิ์ 2) หจก.ทรัพย์รุ่งเรือง หมู่ที่ 2 ตำบลหุ่งโพธิ์ 3) บริษัทหนทรี แอลพีจีจำกัด หมู่ที่ 2 ตำบลหุ่งโพธิ์

3. โรงแร่ม มี 3 แห่ง คือ 1) หุ่งโพธิ์รีสอร์ท หมู่ที่ 2 ตำบลหุ่งโพธิ์ 2) ต้องรักษารีสอร์ท หมู่ที่ 2 บ้านความมุด 3) อาเซียนรีสอร์ท หมู่ที่ 3 ตำบลนาหมอบุญ

## ตลาดนัด

- 1 ตลาดนัดเปิดท้าย (ถนนคนเดิน) ทุกวันจันทร์
  - 2 ตลาดนัดบ้านคอกวัว ทุกวันพุธและวันเสาร์
  3. ตลาดเปิดท้ายชวน บ้านสำนักขัน ทุกวันพุธและวันเสาร์
  4. ตลาดเปิดท้ายฉาน ทุกวันพฤหัสและวันอาทิตย์
  - 5.ตลาดเปิดท้ายขายของบ้านปลายนา ทุกวันศุกร์และวันอาทิตย์
- (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจุฬาภรณ์ ข้อมูล ณ 30 ตุลาคม 2558)

## ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ทางด้านการศึกษาอำเภอจุฬาภรณ์ มีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 1 แห่ง มีโรงเรียนของรัฐ ระดับประถมศึกษา 19 แห่ง โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2 แห่ง คือ โรงเรียนวัดสำนักขัน และโรงเรียนบ้านสำนักไม้เรียบ โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา 1 แห่ง คือโรงเรียนครุณศึกษา 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 8 แห่ง คือ

- 1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปลายนา หมู่ที่ 5 ตำบลสามตำบล
- 2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดวงศ์อง หมู่ที่ 3 ตำบลสามตำบล
- 3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคุณโน่น หมู่ที่ 5 ตำบลสามตำบล
- 4) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านอยเลา หมู่ที่ 5 ตำบลทุ่งโพธิ์
- 5) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคุณตอ หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งโพธิ์
- 6) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอบต.คุณหนองคว้า ตำบลคุณหนองคว้า
- 7) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอบต.นาหมอบุญ ตำบลนาหมอบุญ
- 8) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอบต.บ้านชะວัด ตำบลบ้านชะວัด

วัด 10 แห่ง และที่พักสงฆ์ จำนวน 4 แห่ง คือ

- |                         |                        |                            |
|-------------------------|------------------------|----------------------------|
| 1) วัดโพธิ์วังศาราม     | 6) วัดเจริญบุญเขต      | 1) ที่พักสงฆ์บ้านคอกวัว    |
| 2) วัดแร่ราษฎร์สุทธิศรี | 7) วัดชะວัด            | 2) ที่พักสงฆ์บ้านทุ่งบก    |
| 3) วัดวงศ์อง            | 8) วัดสมควร            | 3) ที่พักสงฆ์เทพทองวนาราม  |
| 4) วัดสำนักขัน          | 9) วัดสุกaram          | 4) ที่พักสงฆ์บ้านเหนือคลอง |
| 5) วัดดอนอินทนิน        | 10) วัดสุทัศน์เทเวสียร |                            |

ประเพณี มีการจัดงานประเพณี ต่างๆ ได้แก่ แห่ผ้าขาวน้ำมนต์ วันมาฆบูชา ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา ประเพณีสารทเดือนสิงหาคม ประเพณีซักพระวันออกพรรษา ประเพณีลอยกระทง มีการแสดงพื้นบ้านต่างๆ ได้แก่ มโนห์รา เพลงบอก สวดมala กาหลอ เชือกญาทรงส์ ฯลฯ

## การเมืองการปกครองและสังคม

อำเภอจุฬาภรณ์ มี 6 ตำบล 29 หมู่บ้าน 9,387 หลังคาเรือน ประชากรทั้งหมด 32,646 คน เพศชาย 16,185 คน (ร้อยละ 49.58) เพศหญิง 16,461 คน (ร้อยละ 50.42) โดยเฉลี่ยมีความหนาแน่นของประชากร เท่ากับ 170 คนต่อตารางกิโลเมตร ข้อมูลประชากรปี กรกฎาคม 2558 จาก HDC สสจ. นครศรีธรรมราช

แบ่งเขตการปกครองตามส่วนภูมิภาค แบ่งย่อยออกเป็น 6 ตำบล 29 หมู่บ้าน แบ่งเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น ห้องที่อำเภอจุฬาภรณ์ประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 แห่ง เนื่องจากตำบลบ้านชะວัดและตำบลบ้านควนมุดเป็นตำบลขนาดเล็ก จึงรวมเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชะວัด

## ด้านทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของอำเภอ

### 1. ทรัพยากรดิน อำเภอจุฬาภรณ์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1 ดินในพื้นที่ราบลุ่ม เกิดจากตะกอนที่มาจากการแม่น้ำลำคลอง คือ ๆ สูงขึ้น ดินจำพวกนี้ถ้าอยู่ในสภาพแข็งน้ำจะไม่แสดงความเป็นกรด แต่ถ้าทำให้ดินชั้นล่างแห้ง ซึ่งจะมีกำมะถันเป็นองค์ประกอบ ก็จะมีปฏิกิริยากับออกซิเจนในอากาศ ดินจะเปลี่ยนสภาพเป็นกรด ศักยภาพของดินจะใช้ประโยชน์ในการทำนาได้เพียงบางส่วน แต่ให้ผลผลิตต่ำไม่คุ้มกับการลงทุน

### 1.2 ดินบริเวณที่ราบสูงเชิงเขา ในตำบลทุ่งโพธิ์

2. ทรัพยากรน้ำ อำเภอจุฬาภรณ์ มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร คือ ลำคลอง จำนวน 10 สาย ซึ่งมีน้ำใช้ตลอดปี จำนวน 2 สาย คือ คลองวังน้ำอง และคลองท่ายาง หัวย หนอง บึง ประมาณ 20 แห่ง มีน้ำเฉพาะฤดูฝน สร่าน้ำ จำนวน 10 แห่ง มีน้ำเก็บกัก ใช้ได้ตลอดปี

3. ทรัพยากรบำบัด อำเภอจุฬาภรณ์ มีพื้นที่ป่าไม้ที่สำคัญได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเชิงเขาฯ ป่าช่องโสม ป่าวังญวน ป่าช่องเขา ป่าไร่ใหญ่ ป่าควบขี้แรด ป่าควบนกຈາบ ป่าปากอ่าว

### 4. การท่องเที่ยว อำเภอจุฬาภรณ์มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญได้แก่

4.1 ศิลาจารึก หุบเขาช่องคาย ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม หมู่ที่ 5 ตำบล ทุ่งโพธิ์ เป็นหลักฐานเกี่ยวกับอารยธรรมของกลุ่มนชนที่อาศัยอยู่บริเวณภาคใต้ มีสภาพเป็นหุบเขา สภาพร่มรื่นมีสายน้ำไหลผ่าน

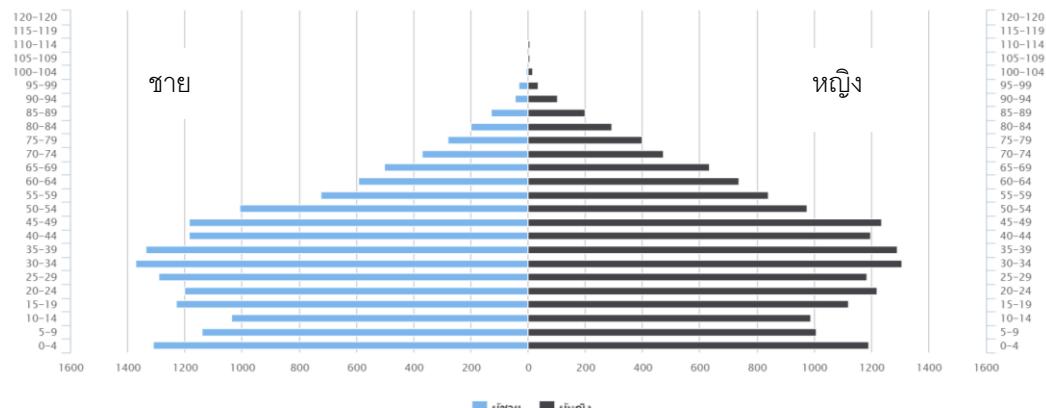
### 4.2 เชิงเขาชุมทอง หมู่ที่ 2 ตำบลทุ่งโพธิ์เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีจุดชมวิว จุดชมลิง

### 4.3 ถ้ำน้ำพลาย หมู่ที่ 7 ตำบลทุ่งโพธิ์

### 4.4. อนุสรณ์สถานอ่าวศรีเมือง หมู่ที่ 5 ตำบลนาหมอบุญ

## 2. แผนภูมิแสดงปรามิตประชากรอำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2558

ภาพที่ 3 โครงสร้างทางอายุและเพศประชากรอำเภอจุฬาภรณ์ ปี 2558



ที่มา: ข้อมูลประชากรกลางปี กุมภาพันธ์ 2558 จาก HDC สสจ.นครศรีธรรมราช

โครงสร้างประชากรอำเภอจุฬาภรณ์ จำแนกตามเพศ ปี 2558 พบว่าเพศชาย และเพศหญิง มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาโดยกลุ่มอายุ พบร่วมเพศ ส่วนใหญ่ อยู่ในวัยแรงงาน อายุ 15-59 ปี ร้อยละ 64.03 รองลงมาคือกลุ่มเด็กอายุ 0 – 14 ปี ร้อยละ 20.44 กลุ่มผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 15.53 มีอัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก 0 – 14 ปี 30.02 อัตราส่วนพึงพิงวัยผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป 16.82 มีอัตราส่วนพึงพิงรวม 46.84 เมื่อเปรียบเทียบย้อนหลัง 3 ปี พบว่า มีอัตราส่วนพึงพิงมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเฉพาะอัตราส่วนพึงพิงวัยผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป ดังนั้นเมื่อพิจารณาแนวโน้มของประชากร พบร่วมเพศมีแนวโน้มการเกิดลดลง วัยผู้สูงอายุ เพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอำเภอจุฬาภรณ์ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลให้สถานะสุขภาพของผู้สูงอายุมีลักษณะเป็นโรคเรื้อรัง เช่น โรคหัวใจหลอดเลือด เบาหวาน ความดันโลหิตสูง เป็นต้น นอกจากนี้จะต้องเตรียมความพร้อมในการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ ของอำเภอจุฬาภรณ์ ปี 2558

กลุ่มอายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
0-14	3,490	3,184	6,674	10.69	9.75	20.44
15-59	10,529	10,374	20,903	32.25	31.78	64.03
60ปีขึ้นไป	2,166	2,903	5,069	6.63	8.89	15.53
รวม	16,185	16,461	32,646	49.58	50.42	100.00

ที่มา: ข้อมูลประชากรกลางปี กุมภาพันธ์ 2558 จาก HDC สสจ.นครศรีธรรมราช

### ตารางที่ 2 อัตราส่วนพึงพิงทางอายุ ของอำเภอจุฬาภรณ์ ปี 2555 - 2558

อัตราส่วนพึงพิงทางอายุ	2555	2556	2557	2558
อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก 0-14 ปี	28.93	29.13	27.93	30.02
อัตราส่วนพึงพิงผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป	12.35	12.43	14.12	16.82
อัตราส่วนพึงพิงรวม	41.28	41.56	42.05	46.84

ที่มา: ข้อมูลประชากรกลางปี กรกฎาคม 2558 จาก HDC สสจ.นครศรีธรรมราช

หมายเหตุ: การคิดอัตราส่วนพึงพิงรวม 
$$\frac{\text{(ประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปี + อายุ 65 ปีขึ้นไป)}}{\text{ประชากรอายุ 15- 64ปี}} \times 100$$

### ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ ของอำเภอจุฬาภรณ์ ปี 2558

กลุ่มอายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
0-4 ปี	1,311	1,190	2,501	4.02	3.65	7.66
5-9 ปี	1,141	1,007	2,148	3.50	3.08	6.58
10-14 ปี	1,038	987	2,025	3.18	3.02	6.20
15-19 ปี	1,229	1,120	2,349	3.76	3.43	7.20
20-24 ปี	1,202	1,220	2,422	3.68	3.74	7.58
25-29 ปี	1,290	1,186	2,476	3.95	3.63	7.58
30-34 ปี	1,372	1,306	2,678	4.20	4.00	8.20
35-39 ปี	1,336	1,292	2,628	4.09	3.96	8.05
40-44 ปี	1,185	1,197	2,382	3.63	3.67	7.30
45-49 ปี	1,185	1,237	2,422	3.63	3.79	7.42
50-54 ปี	1,007	975	1,982	3.08	2.99	6.07
55-59 ปี	723	841	1,564	2.21	2.58	4.79
60-64 ปี	591	738	1,329	1.81	2.26	4.07
65-69 ปี	503	634	1,137	1.54	1.94	3.48
70-74 ปี	371	472	843	1.14	2.45	2.58
75-79 ปี	280	400	680	0.86	1.23	2.08
80-84 ปี	199	294	493	0.61	0.90	1.51
85-89 ปี	130	198	328	0.40	0.61	1.01
90-94 ปี	46	104	150	0.14	0.32	0.46
95-99 ปี	32	36	68	0.10	0.11	0.21
100 ปีขึ้นไป	14	27	41	0.04	0.08	0.12
รวม	16,185	16,461	32,646	49.58	50.42	100

ที่มา: ข้อมูลประชากรกลางปี กรกฎาคม 2558 จาก HDC สสจ.นครศรีธรรมราช (เฉพาะผู้มีสัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน)

### ข้อมูลประชากรจำแนกตามกลุ่มวัยที่สำคัญ

กลุ่มวัยทารกแรกเกิด – 1 ปี	317 คน
กลุ่มวัยเด็กแรกเกิด – 5 ปี	2,469 คน
กลุ่มวัยเรียน อายุ 5-14 ปี	4,173 คน
กลุ่มวัยรุ่น อายุ 15-21 ปี	3,318 คน
กลุ่มวัยทำงาน 15-59 ปี	20,906 คน
กลุ่มวัยผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป	5,069 คน
กลุ่มเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี	6,674 คน
กลุ่มวัยรุ่นหญิงอายุ 15-19 ปี	1,120 คน
กลุ่มเยาวชนอายุ 15-24 ปี	4,771 คน
ประชากรอายุ 35 ปีขึ้นไป	16,047 คน
ประชากรหญิงอายุ 15-44 ปี	7,321 คน
ประชากรหญิงอายุ 30-60 ปี	6,848 คน
ประชากรหญิงอายุ 40-70 ปี	5,622 คน

### 3. พื้นที่การปกครองแสดงจำนวน เทศบาล อบต. ตำบล หมู่บ้าน หลังคาเรือน ประชากร

ข้อมูลทั่วไป	พื้นที่	192.5	ตร.กม. (163 คน/ตร.กม.)
	ตำบล	6	ตำบล
	หมู่บ้าน	29	หมู่บ้าน
	องค์การบริหารส่วนตำบล	5	แห่ง
	จำนวนบ้าน	9,387	หลัง
	ประชากร	32,646 คน	
	ชาย	16,185 คน (ร้อยละ 49.58)	
	หญิง	16,461 คน (ร้อยละ 50.42)	

ตารางที่ 4 จำนวนหมู่บ้าน หลังคาเรือน ประชากร จำแนกรายตำบลของอำเภอจุฬาภรณ์ ปี 2558

ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	หลังคาเรือน	หลังคา	ประชากร (คน)	การปกครอง
		(หลัง)	เรือน	สำรวจ*	ส่วนท้องถิ่น
1. บ้านคุณมุด	2	498	444	1,597	อบต.บ้านช่อวัด
2. บ้านช่อวัด	4	761	689	2,953	อบต.บ้านช่อวัด
3. คุณหนองคัว	4	909	814	3,169	อบต.คุณหนองคัว
4. ทุ่งโพธิ์	7	2,399	2,017	8,801	อบต.ทุ่งโพธิ์
5. นาหมอบุญ	5	1,861	1,588	5,876	อบต.นาหมอบุญ
6. สามตำบล	4	1,465	1,190	4,689	อบต.สามตำบล
7. รพ.จุฬาภรณ์	3	1,494	1,385	5,561	
รวม	29	9,387	8,127	32,646	

ที่มา : ข้อมูลประชากรกลางปี กรกฏาคม 2558 จาก HDC สสจ.นครศรีธรรมราช

หมายเหตุ\* จำนวนหลังคาเรือน จากการสำรวจข้อมูลหลังคาเรือนจริง พบร่วมบ้านที่มีคนอยู่จริงเพียง 8,127 หลัง ที่เหลืออยู่ระหว่างการรื้อถอน และเป็นบ้านว่าง จำนวน 1,260 หลัง (ข้อมูลจากทะเบียนราษฎร์ อำเภอจุฬาภรณ์ ข้อมูล ณ 31 กรกฏาคม 2558)

การกระจายตัวของประชากร ตามพื้นที่รับผิดชอบของสถานบริการสาธารณสุข พบร่วมโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านอายเลา มีประชากรมากที่สุด 8,801 คน ร้อยละ 26.96 ของประชากรทั้งหมด รองลงมา รพ.สต.บ้านกาไฟเนื้อ ร้อยละ 18 ส่วนรพ.สต.บ้านคุณมุด มีประชากรน้อยที่สุด ร้อยละ 4.89

#### 4. ข้อมูลด้านสาธารณสุข

##### 4.1 ข้อมูลทรัพยากรสาธารณสุข

###### 4.1.1. สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ

โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ เป็นโรงพยาบาลชุมชน F2 ( 30 เตียง ) 1 แห่ง

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั้งหมด 6 แห่ง

ตารางที่ 5 จำนวนรพ.สต. สถานพยาบาลเอกชน โรงเรียน วัด/ศาสนสถาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และอสม.  
จำแนกรายตำบล ของอำเภอจุฬาภรณ์ ปี 2558

ตำบล	รพ.สต.	สถานพยาบาล	โรงเรียน	วัด	ศพด.	อสม.
เอกชน						
1 ตำบลสามตำบล	1	3	5	2	3	210
2 ตำบลทุ่งโพธิ์	1	1	4	3	2	158
3 ตำบลคุณหนองคว้า	1	0	3	4	1	117
4 ตำบลนาหมอบุญ	1	2	5	3	1	139
5 ตำบลบ้านชะowaด	1	1	3	1	1	57
6 ตำบลบ้านคุณมุด	1	0	0	1	0	42
<b>รวม</b>	<b>6</b>	<b>7</b>	<b>23</b>	<b>14</b>	<b>8</b>	<b>723</b>

ที่มา จากการสำรวจข้อมูล ของเครือข่ายสุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2558

##### 4.2 บุคลากรสาธารณสุขเครือข่ายอำเภอจุฬาภรณ์

ตารางที่ 6 จำนวนบุคลากรสาธารณสุข และอัตราส่วนต่อประชากร อำเภอจุฬาภรณ์ ปี 2558

บุคลากร	รพ.	สอ.	สสอ.	รวม	อัตราส่วนบุคลากร	อัตราส่วนบุคลากร ต่อประชากรUC
					ต่อประชากร	
แพทย์	3	0	0	3	10,882	8,504
ทันตแพทย์	3	0	0	3	10,882	8,504
เภสัชกร	4	0	0	4	8,162	6,378
พยาบาลวิชาชีพ	33	7	0	40	816	638
นักวิชาการสาธารณสุข	2	10	4	16	2,040	1,594
จพ.ทันตสาธารณสุข	5	0	0	6	5,441	4,252
เจ้าพนักงานเภสัชกรรม	4	0	0	4	8,162	6,378
เจ้าพนักงานสาธารณสุข	2	6	2	9	3,627	2,835

ที่มา : ข้อมูลประชากรกลางปี กรกฎาคม 2558 จาก PDC สสจ.นครศรีธรรมราช

ข้อมูล จากการสำรวจบุคลากรสาธารณสุข ณ 30 กันยายน 2558

หมายเหตุ ข้อมูลประชากรกลางปี 2558 จำนวน 32,646 คน ประชากร UC ณ 1 มิ.ย.58 จำนวน 25,511 คน

#### 4.2.1 บุคลากรสาธารณสุขสังกัดโรงพยาบาลจุฬาภรณ์

ตารางที่ 7 จำนวนบุคลากรสังกัดโรงพยาบาลจุฬาภรณ์จำแนกตามวิชาชีพและประเภท

บุคลากร	ครก.	พงก.	ลจป.	พกส.	ลจ.ชค	รายเดือน	รวม
แพทย์	3	-	-	-	-	-	3
ทันตแพทย์	3	-	-	-	-	-	3
เภสัชกร	4	-	-	-	-	-	4
พยาบาลวิชาชีพ	32	-	-	-	1	-	33
นักวิชาการสาธารณสุข	1	-	-	1	-	-	2
นักจัดการงานทั่วไป*	-	-	-	-	-	-	-
นักเทคนิคการแพทย์**	1	-	-	-	-	-	1
นักรังสีการแพทย์	1	-	-	-	-	-	1
นักกายภาพบำบัด	-	-	-	1	1	-	2
นักวิชาการการเงินและบัญชี	-	3	-	-	-	-	3
นักวิชาการคอมพิวเตอร์	-	-	-	1	-	-	1
นายช่างเทคนิค	-	-	-	1	-	-	1
เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์	1	-	-	-	-	-	1
เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข	2	-	-	-	3	-	5
เจ้าพนักงานเภสัชกรรม	4	-	-	-	-	-	4
เจ้าพนักงานสาธารณสุข***	1	-	-	1	-	-	2
เจ้าพนักงานเวชสถิติ	-	-	-	1	-	-	1
เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	1	-	-	1	-	-	2
เจ้าพนักงานเวชกิจฉุกเฉิน	-	-	-	-	2	-	2
เจ้าพนักงานธุรการ	2	-	-	3	-	-	5
พนักงานขับรถยนต์	-	-	1	-	-	-	1
พนักงานบริการเอกสาร	-	-	1	-	-	-	1
พนักงานช่วยเหลือคนไข้	-	-	3	3	-	-	6
พนักงานเภสัชกรรม	-	-	1	-	-	-	1
พนักงานประจำห้องยา	-	-	1	-	-	-	1
พนักงานเก็บเอกสาร	-	-	1	-	-	-	1
พนักงานห้องผู้ป่วย	-	-	1	-	-	-	1
พนักงานบริการ	-	-	-	6	-	-	6
พนักงานบัตรายางานโรค	-	-	-	1	-	-	1

พนักงานเบล	-	-	-	1	-	1
พนักงานซักฟอก	-	-	-	1	-	1
รวม	56	3	9	22	7	97

ที่มา : ข้อมูลบุคลากร ณ 30 กันยายน 2558

หมายเหตุ \* อัตรา率หัวร่างการสับเปลี่ยนตำแหน่ง \*\* จ้างเหมารายเดือน 1 คน\*\*\*เป็นแพทย์แผนไทย 1 คน

#### 4.2.2 บุคลากรสาธารณสุขสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอจุฬาภรณ์

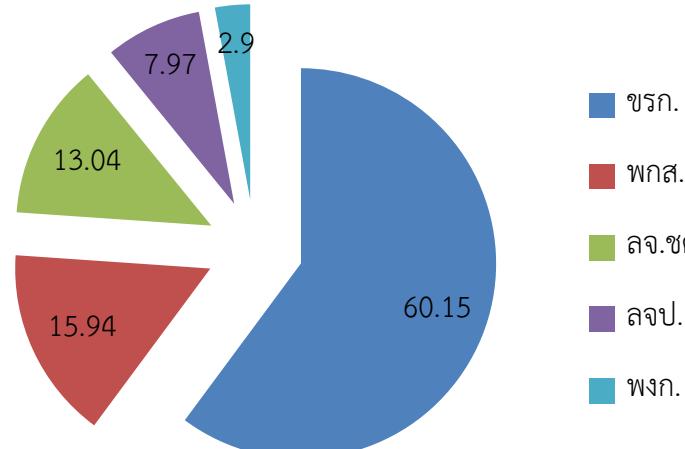
##### ตารางที่ 8 จำนวนบุคลากรสาธารณสุขสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอจุฬาภรณ์

ลำดับ	ปชก.	ข้าราชการ						พง.ก	ลูกจ้างชั่วคราว			รวม	สัดส่วน		
		ทะเบียน	พยบ.						บัน	สะ	แผน				
			นวก.	จพ.	ลจป.	จพ.	ทีก				ไทย		ปชก		
รพ.สต.บ้านอยเลา	8,801	2	2	1	0	0	0	0	1	0	6	1:1,760			
รพ.สต.สามตำบล	4,689	1	2	0	0	0	0	0	0	1	4	1:1,563			
รพ.สต.บ้านกาโน่เหนือ	5,876	1	2	0	1	0	1	1	1	1	8	1:1,469			
รพ.สต.บ้านชะວัด	2,953	1	1	1	0	0	1	0	0	1	5	1: 984			
รพ.สต.บ้านสมควร	3,169	1	1	2	0	0	1	1	1	0	6	1: 792			
รพ.สต.บ้านควนமุด	1,597	1	2	0	1	1	0	1	0	0	5	1: 399			
สสอ.จุฬาภรณ์	-	0	4	2	0	0	0	1	0	0	7				
รวม		7	14	6	2	1	3	5	3	41					

ที่มา : จากการสำรวจเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558

#### ภาพที่ 4 สัดส่วนบุคลากรจำแนกตามประเภท

ของเครือข่ายสุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ ปี 2558



ที่มา : จากการสำรวจเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558

จากข้อมูลบุคลากรสาธารณสุขอำเภอจุฬาภรณ์ รวมทั้งเครือข่าย จำนวน 138 คน ส่วนใหญ่ เป็นข้าราชการ 83 คน คิดเป็นร้อยละ 60.15 เมื่อวิเคราะห์บุคลากรตามสัดส่วนประชากรโดยไม่ คิดตามภาระงาน โดยรวมทุกวิชาชีพ ถือได้ว่า เพียงพอ เมื่อพิจารณารายสถานบริการ พบรพ. รพ.สต.บ้านยายเลา รพ.สต.สามตำบล และรพ.สต.บ้านกาโพธ์เนื้อ มีสัดส่วนบุคลากรต่อประชากร มากกว่าเกณฑ์ 1: 1,250 ซึ่งได้มีแผนในการปรับ เกลี่ยบุคลากร ในปี 2559

## 5. ข้อมูลสถานะสุขภาพ อำเภอจุฬาภรณ์

การเกิด ปี 2558 เกิดจำนวน 317 คน คิดเป็นอัตราเกิด 9.71 ต่อประชากร 1,000 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหนัง ปี 2551-2557 พบร่วมกันมีแนวโน้มลดลง

การตาย ปี 2558 ตายจำนวน 103 คน คิดเป็นอัตราตาย 3.16 ต่อประชากร 1,000 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหนัง ปี 2551-2557 พบร่วมกันมีแนวโน้มลดลง

สาเหตุการตายที่สำคัญปี 2558 จำแนกตามสาเหตุการตาย ICD 10 พบร่วมกัน 1 คือโรคระบบโลหิตเวียนโลหิต อัตรา 52.07 ต่อประชากรแสนคน ซึ่งมีอัตราตายลดลงจากปี 2557 (เมื่อจำแนกตามสาเหตุ ย่อยพบว่าตายด้วยหัวใจขาดเลือด มากที่สุด อัตราตาย 27.57 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาความดันโลหิตสูง และหลอดเลือดสมอง อัตราตาย 21.44 และ 3.06 ต่อประชากรแสนคน) สาเหตุการตายอันดับ 2 คือสาเหตุภายนอกที่ทำให้ป่วย อัตรา 45.95 ต่อประชากรแสนคน มีแนวโน้มลดลงจากปี 2557 เมื่อจำแนกตามสาเหตุ ย่อย พบร่วมกัน ตายจากอุบัติเหตุจราจรสูงที่สุด 24.51 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาถูกทำร้าย และตั้งใจทำร้าย ตนเอง อัตราตาย 12.25 และ 6.13 ต่อประชากรแสนคนตามลำดับ สาเหตุการตายอันดับ 3 คือ เนื้องอกรวมมะเร็ง อัตราตาย 39.82 ต่อประชากรแสนคน ซึ่งมากกว่าปี 2557 เมื่อพิจารณาตามอวัยวะที่เป็น พบร่วมกัน มากที่สุด มะเร็งปอด 12.25 ต่อประชากรแสนคน รองลงมามะเร็งต่อมน้ำเหลือง 6.13 ต่อประชากรแสนคน

สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก รวมทุกสถานบริการ ของอำเภอจุฬาภรณ์ ปี 2558 มีสาเหตุมาจากการระบบทางเดินหายใจมากที่สุด อัตราป่วย 49,565 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาโรคระบบย่อยอาหาร รวมโรคในช่องปาก โรคระบบโลหิตเวียน โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึม โรคระบบกล้ามเนื้อร่วมโครงร่างและเนื้อ ยีดเสริม อัตรา 34,877, 26,199, 23,412 และ 199,969 ต่อประชากรแสนคน เมื่อเปรียบเทียบ 3 ปี ย้อนหลัง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกโรค

สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยใน โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ ปี 2558 มีสาเหตุจากความผิดปกติเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อมากที่สุด อัตราป่วย 1,976 ต่อประชากรแสนคน

โรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ของสำนักงาน疾管署 ปี 2558 พบร่างโรคอุจุพารณ์ จำนวนที่สุด อัตรา 1,598.97 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา ไข้เม่าทรายสาเหตุ ไข้เลือดออก โรคตาแดง โรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์ อัตรา 1,311.03, 395.15, 275.68 และ 101.08 ต่อประชากรแสนคนตามลำดับ

### 5.1 อัตราเกิด อัตราตาย อัตราเพิ่มของประชากร

ตารางที่ 9 สถิติชี้พของประชากร สำนักงาน疾管署 ปี 2556-2558

สถิติชี้พ	ปี 2556		ปี 2557		ปี 2558	
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
เกิดมีชีพ (อัตรา:1,000 ประชากร)	398	12.83	377	12.11	317	9.71
ตาย (อัตรา:1,000 ประชากร)	133	4.29	122	3.92	101	2.83
เพิ่มตามธรรมชาติ (อัตรา:100 ประชากร)	265	0.85	255	0.82	216	0.66

ที่มา : ข้อมูลปี 2556-2558 จาก www.dopa.go.th ข้อมูลปี 2558 รายงานเด็กแรกเกิด PDC สสจ.

นครศรีธรรมราช

: ทะเบียนการตาย งานทะเบียนราษฎรสำนักงาน疾管署 (ข้อมูล 1 มกราคม - 31 ธันวาคม ของทุกปี)  
หมายเหตุ ไม่มีмарดา หารกตาย

## 5.2 สาเหตุป่วยและตายที่สำคัญ

### 5.2.1 สาเหตุการตายของประชาชน 10 อันดับแรก ย้อนหลัง 3 ปี

ตารางที่ 10 สาเหตุการตายที่สำคัญของประชาชนในเขตรับผิดชอบเครือข่ายสุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ 10 อันดับ ย้อนหลัง 3 ปี (อัตราต่อประชากร 100,000 คน)

ลำดับ	สาเหตุการตาย	ปี 2556		ลำดับ	สาเหตุการตาย	ปี 2557		ลำดับ	สาเหตุการตาย	ปี 2558	
		จำนวน	อัตรา			จำนวน	อัตรา			จำนวน	อัตรา
1	ระบบทางเดินหายใจ	22	70.92	1	ระบบปัสสาวะ	21	64.96	1	ระบบปัสสาวะ	17	52.07
2	เนื้องอกรวมมะเร็ง	19	61.25	2	สาเหตุภายนอก	16	49.50	2	สาเหตุภายนอก	15	45.95
3	ติดเชื้อและปรสิต	17	54.80	3	ติดเชื้อและปรสิต	15	46.40	3	เนื้องอกรวมมะเร็ง	13	39.82
4	สาเหตุภายนอก	17	54.80	4	เนื้องอกรวมมะเร็ง	8	24.75	4	ติดเชื้อและปรสิต	3	9.19
5	ระบบปัสสาวะ	13	41.91	5	ระบบทางเดินหายใจ	7	21.65	5	ต่อมไร้ท่อ โภชนาการ	2	6.13
6	ระบบประสาท	4	12.89	6	ต่อมไร้ท่อ โภชนาการ	3	9.28	6	ระบบทางเดินหายใจ	2	6.13
7	ระบบย่อยอาหาร	4	12.89	7	ระบบสืบพันธุ์และปัสสาวะ	2	6.19	7	ระบบประสาท	1	3.06
8	ต่อมไร้ท่อ โภชนาการ	3	9.67	8				8			
9	ระบบกล้ามเนื้อกระดูก	2	6.45	9				9			
10	ระบบสืบพันธุ์และปัสสาวะ	1	3.22	10				10			

แผนยุทธศาสตร์สุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ พ.ศ. 2559 - 2563

ประชากรกลางปี 2556	31,020	ประชากรกลางปี 2557	32,326	ประชากรกลางปี 2558	32,646
--------------------	--------	--------------------	--------	--------------------	--------

ที่มา : จากรายงานมณฑลปัตร อำเภอจุฬาภรณ์ ปี 2556 – 2558

### 5.2.2 สาเหตุป่วยของผู้ป่วยนอก 10 อันดับแรก ย้อนหลัง 3 ปี

ตารางที่ 11 สาเหตุป่วยของผู้ป่วยนอก 10 อันดับแรกของเครือข่ายสุขภาพจุฬาภรณ์ ย้อนหลัง 3 ปี (อัตราต่อประชากร 100,000 คน)

ลำ ดับ	สาเหตุการป่วย	ปี 2556		ลำ ดับ	สาเหตุการป่วย	ปี 2557		ลำ ดับ	สาเหตุการป่วย	ปี 2558	
		จำนวน	อัตรา			จำนวน	อัตรา			จำนวน	อัตรา
1	โรคระบบทางเดินหายใจ	7,202	23,217	1	โรคระบบหายใจ	13206	40,853	1	โรคระบบหายใจ	16181	49,565
2	โรคระบบย่อยอาหาร รวมโรคในช่องปาก	2,884	9,297	2	โรคระบบย่อยอาหาร รวมโรคในช่องปาก	9852	30,477	2	โรคระบบย่อยอาหาร รวมโรคในช่องปาก	11386	34,877
3	โรคระบบกล้ามเนื้อ รวมโครงร่างและเนื้ือเยื่ออ่อน	2,170	6,995	3	โรคระบบปัสสาวะ เนื้อเยื่อ	6774	20,955	3	โรคระบบปัสสาวะ เนื้อเยื่อ	8553	26,199
4	โรคผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง	1,652	5,326	4	โรคระบบกล้ามเนื้อ รวมโครงร่าง และเนื้อเยื่ออ่อน	5917	18,304	4	โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึม	7643	23,412
5	โรคระบบปัสสาวะ เนื้อเยื่อ	1,418	4,571	5	โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึม	5562	17,206	5	โรคระบบกล้ามเนื้อ รวมโครงร่าง และเนื้อเยื่ออ่อน	6519	19,969
6	โรคติดเชื้อและปรสิต	744	2,398	6	อาการแสดงไม่สามารถจำแนกโรค ได้	5443	16,838	6	อาการแสดงไม่สามารถจำแนกโรค ได้	6004	18,391
7	โรคตารุณส่วนประกอบของตา	758	2,444	7	โรคผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง	2828	8,748	7	โรคผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง	3356	10,280
8	โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ เมตาบอลิซึม	435	1,402	8	โรคติดเชื้อและปรสิต	2429	7,514	8	โรคติดเชื้อและปรสิต	2842	8,706
9	โรคระบบสืบพันธุ์ร่วมปัสสาวะ	300	967	9	โรคตารุณส่วนประกอบของตา	1727	5,342	9	ภาวะแปรปรวนทางจิตและพฤติกรรม	1418	4,344
10	สาเหตุภายนอกที่ทำให้ป่วย	212	683	10	โรคระบบสืบพันธุ์ร่วมปัสสาวะ	1202	3,718	10	โรคระบบสืบพันธุ์ร่วมปัสสาวะ	1271	3,893
<b>ประชากรกลางปี 2556</b>		<b>31,020</b>		<b>ประชากรกลางปี 2557</b>		<b>32,326</b>		<b>ประชากรกลางปี 2558</b>		<b>32,646</b>	

ที่มา : จากร้านข้อมูล HDC จังหวัดครรคีธรรมราช

### 5.2.3 สาเหตุป่วยของผู้ป่วยใน 10 อันดับแรก ย้อนหลัง 3 ปี

ตารางที่ 12 สาเหตุป่วยของผู้ป่วยใน 10 อันดับแรกของเครือข่ายสุขภาพจุฬาภรณ์ ย้อนหลัง 3 ปี (อัตราต่อประชากร 100,000 คน)

ลำ ดับ	สาเหตุการป่วย	ปี 2556		ลำ ดับ	สาเหตุการป่วย	ปี 2557		ลำดับ	สาเหตุการป่วย	ปี 2558	
		จำนวน	อัตรา			จำนวน	อัตรา			จำนวน	อัตรา
1	ความผิดปกติเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ เมตาบอลิซึมอื่นๆ	451	1,453.9	1	ความผิดปกติเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ เมตาบอลิซึมอื่นๆ	528	1,637.92	1	ความผิดปกติเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ เมตาบอลิซึมอื่นๆ	656	2,009.43
2	โรคอื่นๆ ของระบบย่อยอาหาร	207	667.31	2	อาการ อาการแสดงและสิ่งผิดปกติที่พบได้จากการตรวจทางคลินิกและห้องปฏิบัติการ	341	1,057.82	2	อาการ อาการแสดงและสิ่งผิดปกติที่พบได้จากการตรวจทางคลินิกและห้องปฏิบัติการ	354	1,084.36
3	โรคความดันโลหิตสูง	200	644.74	3	โรคความดันโลหิตสูง	223	689.85	3	โรคความดันโลหิตสูง	283	866.87
4	โรคอื่นๆ ของระบบทางเดินหายใจ	170	548.03	4	โรคอื่นๆ ของระบบย่อยอาหาร	170	525.89	4	โรคอื่นๆ ของระบบย่อยอาหาร	201	615.70
5	โรคติดเชื้ออื่นๆ ของลำไส้	170	548.03	5	โรคติดเชื้ออื่นๆ ของลำไส้	157	485.68	5	โรคติดเชื้ออื่นๆ ของลำไส้	185	566.69
6	โรคเบาหวาน	136	438.43	6	โรคเบาหวาน	152	470.21	6	โรคเบาหวาน	174	523.80
7	โรคเรื้อรังของระบบทางเดินหายใจส่วนล่าง	132	425.53	7	การคลอดเดียว(คลอดปกติ)	127	392.87	7	โรคติดเชื้อและปรสิตอื่นๆ	167	511.55
8	โรคเลือดและอวัยวะสร้างเลือดและความ	119	383.62	8	โรคเรื้อรังของระบบทางเดินหายใจ	127	392.87	8	โรคเรื้อรังของระบบทางเดินหายใจ	152	465.60

แผนยุทธศาสตร์สุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ พ.ศ. 2559 - 2563

	ผิดปกติบางชนิดที่เกี่ยวกับระบบภูมิคุ้มกัน			ส่วนล่าง			ส่วนล่าง		
9	โรคติดเชื้อและปรสิตอื่นๆ	114	367.50	9	โรคอื่นๆของระบบทางเดินหายใจ	106	327.91	9	โรคอื่นๆของระบบทางเดินหายใจ
10	การคลอดเดียว(คลอดปกติ)	105	338.49	10	โรคเลือดและอวัยวะสร้างเลือดและความ ผิดปกติบางชนิดที่เกี่ยวกับระบบภูมิคุ้มกัน	85	262.46	10	โรคเลือดและอวัยวะสร้างเลือดและความ ผิดปกติบางชนิดที่เกี่ยวกับระบบภูมิคุ้มกัน
<b>ประชากรกลางปี 2556</b>		<b>31,020</b>		<b>ประชากรกลางปี 2557</b>		<b>32,326</b>		<b>ประชากรกลางปี 2558</b>	

ที่มา : รายงาน505 จากโปรแกรม Hosxp/ฐานข้อมูล HDC จังหวัดนครศรีธรรมราช

### 5.2.4 โรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบบวิทยา ย้อนหลัง 3 ปี

ตารางที่ 13 โรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบบวิทยา เครื่อข่ายอำเภอจุฬาภรณ์ 10 อันดับ ย้อนหลัง 3 ปี (อัตราต่อประชากร 100,000 คน)

ลำดับ	โรค	ปี 2556		ลำดับ	โรค	ปี 2557		ลำดับ	โรค	ปี 2558	
		จำนวน	อัตรา			จำนวน	อัตรา			จำนวน	อัตรา
1	โรคอุจจาระร่วง	164	528.69	1	โรคอุจจาระร่วง	442	1367.32	1	โรคอุจจาระร่วง	522	1598.97
2	โรคตาแดง	88	283.69	2	โรคตาแดง	190	587.76	2	ไข้เม่าทราบสาเหตุ	428	1311.03
3	โรคไข้เลือดออก	36	116.05	3	ไข้เม่าทราบสาเหตุ	188	581.58	3	โรคไข้เลือดออก	129	395.15
4	โรคสุกใส	13	41.91	4	โรคสุกใส	81	250.57	4	โรคตาแดง	90	275.68
5	โรคปอดบวม	11	35.46	5	โรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์	37	114.46	5	โรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์	33	101.08
6	ไข้เม่าทราบสาเหตุ	10	32.24	6	โรคไข้เลือดออก	23	71.15	6	โรคเมือเท้าปาก	32	98.02
7	โรคเมือเท้าปาก	8	25.79	7	โรคเมือเท้าปาก	16	49.50	7	โรคปอดบวม	30	91.89
8	โรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์	2	6.45	8	โรคปอดบวม	10	30.93	8	โรคสุกใส	27	82.71
9	ไข้หวัดใหญ่	2	6.45	9	ไข้หวัดใหญ่	8	24.75	9	โรคสครับไไฟส์	15	45.95
10	คางทูม	2	6.45	10	คางทูม	7	21.65	10	ไข้หวัดใหญ่	4	12.25
ประชากรกลางปี 2556		31020		ประชากรกลางปี 2557		32326		ประชากรกลางปี 2558		32646	

ແຜນຍຸທຣຄາສຕຽບສູ່ຂກພອຳເນວຈຸພາກຮົມ ພ.ສ. 2559 - 2563

## 6 สถานการณ์ปัญหาโรคและภัยสุขภาพ

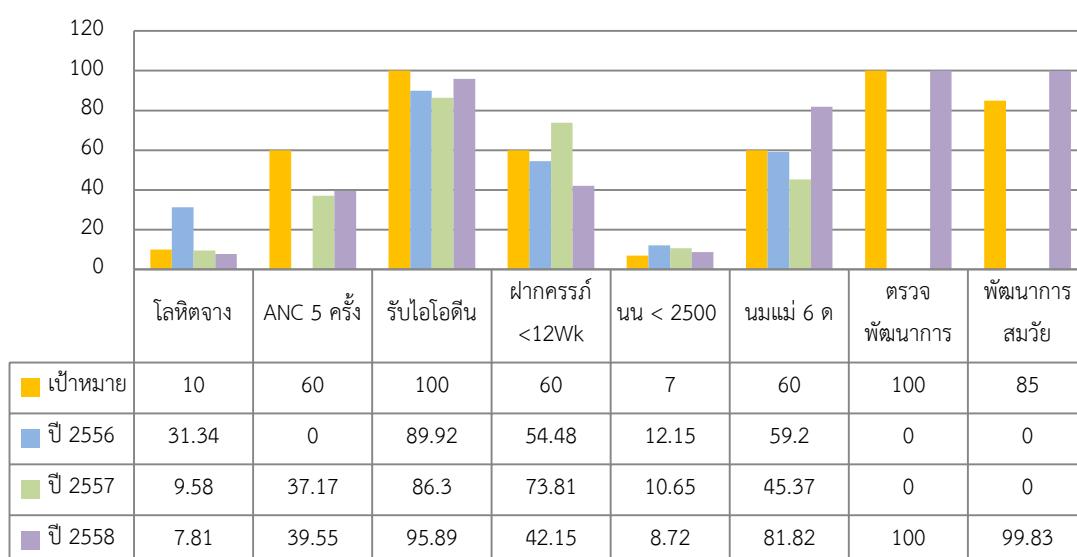
### 6.1.กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย(0 - 5 ปี)

ข้อมูลทั่วไป กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย(0 - 5 ปี) อำเภอจุฬาภรณ์ มีหญิงวัยเจริญพันธุ์ 7,321 คน มีเด็กต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 7.61 ของประชากรทั้งหมด เป็นเด็ก 0-1 ปี จำนวน 317 คน เด็ก 1-4 ปี จำนวน 2,352 คน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 8 แห่ง

ข้อมูลสุขภาพกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย(0 - 5 ปี) ของอำเภอจุฬาภรณ์ ด้านสภาวะสุขภาพสตรีตั้งครรภ์ ไม่มีมาตรฐานและหารกตาย ด้านสภาวะสุขภาพกลุ่มเด็ก 2558 เด็ก 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 99.83 ผลการรณรงค์การตรวจพัฒนาการเด็กอายุ 42 เดือน ณ กรกฎาคม 2558 อำเภอจุฬาภรณ์ พบร่วม เด็กที่สงสัย พัฒนาการล่าช้ามี จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.17 ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ร้อยละ 8.72 ในปี 2558 (ซึ่งเกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 7)

ด้านปัจจัยเสี่ยงปัจจัยเสริมต่อการมีสุขภาพดี พบร่วมสตรีตั้งครรภ์มารับการฝากครรภ์ก่อน 12 สัปดาห์ ร้อยละ 42.15 ลดลงจากปี 2557 คือร้อยละ 73.81 ในขณะเดียวกันอัตราสตรีตั้งครรภ์ได้รับการฝากครรภ์ครบ 5 ครั้ง ตามเกณฑ์เพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 37.17 ในปี 2557 เป็น ร้อยละ 39.55 หญิงตั้งครรภ์ได้รับยาเม็ดเสริม ไอโอดีน ร้อยละ 95.89 ภาวะโลหิตจางในหญิงตั้งครรภ์ มีแนวโน้มลดลง จากปี 2556 ร้อยละ 31.34 ลดเหลือ ร้อยละ 7.81 ในปี 2558

ภาพที่ 5 ผลงานจำแนกตามตัวชี้วัดกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย(0 - 5 ปี) ย้อนหลัง 3 ปี (ปี 2556-2558)



ที่มา: ฐาน HosXP ฐานข้อมูลห้องคลอด รายงาน ก.2 PDC ระบบรายงาน datacenter จังหวัด

นครศรีธรรมราช รายงานการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพเด็กแรกเกิด-5 ปี

## 6.2 กลุ่มเด็กวัยเรียน (5 – 14 ปี)

อำเภอจุฬาภรณ์มีประชากรอายุ 5-14 ปี จำนวน 4,173 คน คิดเป็นร้อยละ 12.78 ของประชากรทั้งหมด มีโรงเรียน จำนวน 23 แห่ง

ด้านสภาวะสุขภาพกลุ่มเด็ก 5 - 14 ปี เครือข่ายสุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ ไม่พบอัตราการเสียชีวิตจากการจนน้ำ (ในเขตสุขภาพที่ 11 พบว่า อัตราการเสียชีวิตจากการจนน้ำ 4.85 ต่อแสนประชากร) ไม่พบการเจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้จากวัคซีน เด็ก 5 – 14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนร้อยละ 12.59 สูงกว่าภาพรวมในระดับเขตซึ่งพบร้อยละ 11.79 (ประเทศ ร้อยละ 12.88 ) และเด็กวัยเรียนอายุ 12 ปี ในเขตอำเภอจุฬาภรณ์ ที่ปราศจากพื้นแท้ผุ ร้อยละ 27.50

ด้านปัจจัยเสี่ยง / ปัจจัยเสริมต่อการมีสุขภาพดี พบว่าเด็กวัยเรียนได้รับการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงร้อยละ 28.65 เด็กนักเรียน 6 - 12 ปี มีส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วนร้อยละ 63.14 และได้รับการฉีดวัคซีนครบทตามเกณฑ์ร้อยละ 100 มีกิจกรรมการแปรรูปหัวใจอาหารกลางวันในโรงเรียนร้อยละ 100

โรงเรียนเข้าร่วมโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ร้อยละ 100 โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อยู่ระหว่างการดำเนินการประเมิน รอบใหม่

ตารางที่ 14 ผลงานจำแนกตามตัวชี้วัดงานกลุ่มเด็กวัยเรียน ย้อนหลัง 3 ปี (ปีงบประมาณ 2556-2558)

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลงาน		
		2556	2557	2558
ร้อยละของเด็กนักเรียนเริ่มอ้วนและอ้วน (6-14 ปี)	ไม่เกินร้อยละ 10	10.20	8.70	10.57
ระดับความสำเร็จของการดำเนินการจนน้ำของเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี	ลดลงร้อยละ 10	NA	3	4
ร้อยละของเด็กนักเรียน ป.1 ได้รับการตรวจฟัน	ร้อยละ 100	98.11	98.81	100
ร้อยละของเด็กนักเรียน ป.1 ได้รับบริการเคลือบหลุ่มร่องฟันป้องกันฟันผุ	ร้อยละ 50	60.37	67.19	63.17
ร้อยละของเด็กนักเรียน ป.6 ได้รับบริการเคลือบหลุ่มร่องฟันป้องกันฟันผุ	ร้อยละ 20	35.62	29.81	21.43
ร้อยละของเด็กวัยเรียน (6-14 ปี) มีส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วน	ร้อยละ 70	81.00	75.00	89.43
ร้อยละของเด็ก ป. 1 ทุกคนที่ได้รับการตรวจสายตาและการได้ยิน มีปัญหา ได้รับการช่วยเหลือแก้ไข	ร้อยละ 80	100	99.68	100
จำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	ร้อยละ 95	100	100	100

ที่มา: PDC ระบบรายงาน datacenter จังหวัดนครศรีธรรมราช รายงานทันตกรรม โรงพยาบาลจุฬาภรณ์

### 6.3 กลุ่มเด็กวัยรุ่น (15 – 21 ปี)

กลุ่มประชากรอายุ 15-19 ปี มีจำนวนทั้งหมด 2,349 คน คิดเป็นร้อยละ 7.20 ของประชากรทั้งหมด หญิงอายุ 15-19 ปี มีจำนวน 1,120 คนมีโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 1 แห่ง ศูนย์การศึกษากองโรงเรียน 1 แห่ง

ด้านสุขภาพสุขภาพกลุ่ม 15-21 ปี ภาพรวมประเทศ พบว่า สถานการณ์ข้อมูลอัตราการคลอดของหญิง อายุ 15 - 19 ปี ในปี 2540, 2550, 2552, 2556, 2557 และปี 2558 คิดเป็น 36, 49.7, 50.1, 51.26, 52.10 และ 29.81 ต่อหญิงอายุ 15 - 19 ปี 1 ,000 คน ซึ่งมีแนวโน้มลดลงและปี 2558 แม่อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 12.82 ของแม่ทุกกลุ่มอายุ พบร้อยรุ่นทำแท้งปีละ 300,000 คน และมีเด็กถูกทอดทิ้ง 88,730 คน และ อัตรา โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น และเยาวชนอายุ 15 - 24 ปี เพิ่มสูงขึ้น เกือบ 2 เท่า จาก 46.2 เป็น 95 ต่อ ประชากร 100,000 คน ในปี 2547 และ 2556 ตามลำดับ สำหรับ ในเขตสุขภาพที่ 11 อัตราการคลอดของ หญิงอายุ 15-19 ปี มีแนวโน้มลดลง ในปี 2558 โดยพบอัตรา 50.36, 51.92, 53, 51 และ 29.8 ต่อ หญิงอายุ 15 - 19 ปี 1 ,000 คน ในปี 2554 - 2558 และ อัตราการตั้งครรภ์ช้าในวัยแม่อายุ 15 - 19 ปี ร้อยละ 19 ลดลงเล็กน้อยจากปี 2557 (ร้อยละ 21.08) (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข) ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2558 อัตราคลอดมีชีพของหญิงอายุ 15- 19 ปี 19.36 ต่อหญิงอายุ 15 - 19 ปี 1,000 คน สำหรับเครื่องข่ายสุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ พบร้อยรุ่นด้วย แม่พึงของหญิงอายุ 15- 19 ปี 24.11 ต่อ หญิงอายุ 15 - 19 ปี 1,000 คน อัตราการตั้งครรภ์ช้าร้อยละ 9.09 ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศ เขต และจังหวัด

อัตราการสูบบุหรี่ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกรายจังหวัดปี 2554 10 อันดับแรก ได้แก่ แม่ฮ่องสอน สตูล ปัตตานี ยะลา นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ขอนแก่น กาญจนบุรี ตรัง และ หนองบัวลำภู โดยสถานการณ์ของความชุกของการสูบบุหรี่ในวัยรุ่น 15 - 24 ปี ร้อยละ 22.4 เพศชายมากกว่า หญิง 17.2 เท่า (ร้อยละ 39.5 และ 2.3 ตามลำดับ) อายุเฉลี่ยเริ่มสูบ 5.3 ปี และครึ่งหนึ่งสูบทุกวัน ความชุก ของนักดื่มแอลกอฮอล์ในประชากรอายุ 15 - 19 ปีของเขตสุขภาพที่ 11 ร้อยละ 9.26 (ที่มา โครงการสำรวจ พฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประเทศไทย พ.ศ. 2554) ส่วนสถานการณ์ระดับประเทศ การดื่ม แอลกอฮอล์ในวัยรุ่น 15 - 24 ปี เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 21.6 เป็น 23.7 ในปี 2554 และ 2556 ส่วนเครื่องข่าย สุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ ความชุกผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประชากรอายุ 15-19 ปี ร้อยละ 1.85 (ที่มา: PDC ระบบรายงาน datacenter จังหวัดนครศรีธรรมราช)

ด้านปัจจัยเสี่ยง/ ปัจจัยเสริมที่มีผลต่อสุขภาพพบว่า การคุมกำเนิดกึ่งถาวร (ห่วงและยาฝัง) ในมารดา หลังคลอดหรือแท้งบุตรอายุน้อยกว่า 20 ปี ร้อยละ 50 เครื่อข่ายสุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ ได้จัดกิจกรรมการ สื่อสารทางเพศกับผู้ปกครองวัยรุ่น ทุกตำบล 6 ตำบล ร้อยละ 100

ตารางที่ 15 ผลงานจำแนกตามตัวชี้วัดงานพัฒนาสุขภาพกลุ่มวัยรุ่น ย้อนหลัง 3 ปี (ปีงบประมาณ 2556-2558)

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลงาน		
		2556	2557	2558
ร้อยละของการตั้งครรภ์ชั่วโมงในวัยรุ่น อายุ 15 - 19 ปี	ไม่เกินร้อยละ 18	20.59	29.41	7.41
อัตราการคลอดมีซีฟในหญิงอายุ 15 - 19 ปี	ไม่เกิน 50 ต่อปีก.หญิงอายุ 15 - 19 ปี พื้นคน)	33.24	31.67	24.11
ร้อยละของการคุมกำเนิดกึ่งถาวร (ห่วงและยาฝัง) ในมารดา หลังคลอดหรือแท้งบุตรอายุน้อยกว่า 20 ปี	ร้อยละ 50	40	37.5	85.71
จำนวนตำบลที่มีการดำเนินกิจกรรมเรื่องของการสื่อสารเรื่อง เพศกับลูกวัยรุ่นในกลุ่มพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ภาคีเครือข่าย	อำเภอ 1 ตำบล	0	0	6

ที่มา : ฐานข้อมูลห้องคลอด ฐานข้อมูล HosXP ข้อมูลรายงาน ก 2 PDC datacenter จังหวัดนครศรีธรรมราช

#### 6.4 กลุ่มวัยทำงาน (15 – 59 ปี)

ประชากรกลุ่มอายุ 15 - 59 ปี มีจำนวนทั้งหมด 20,903 คน คิดเป็นร้อยละ 64.03 โดยมีประชากร หญิงอายุ 30 – 60 ปี จำนวน 6,967 คน

ด้านสภาวะสุขภาพวัยทำงาน สาเหตุการเจ็บป่วยผู้ป่วยนัก 5 ลำดับแรก ได้แก่ 1) โรคระบบทางเดินหายใจ 2) โรคระบบย่อยอาหารรวมโรคในช่องปาก 3) โรคระบบไหลเวียนเลือด 4) โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตาบอลิซึม 5) โรคระบบกล้ามเนื้อ รวมโครงร่าง และเนื้อยึดเสริม สาเหตุการตาย 5 ลำดับแรก 1) โรคระบบไหลเวียนเลือด 2) สาเหตุภายนอก 3) เนื้องอกรวมมะเร็งทุกชนิด 4) โรคติดเชื้อและปรสิต และ 5) โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตาabolizim อื่นๆ วัยทำงานที่ป่วยด้วยโรคเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลได้ดีร้อยละ 49.64 วัยทำงานที่ป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันโลหิตได้ดี ร้อยละ 25.56 สถานการณ์ประเทศไทย ในปี 2557 อัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน 23.50 ต่อแสน ประชากรโดย เขตสุขภาพที่ 11 อัตราสูงถึง 22.46 ต่อแสนประชากร ถนน มีแนวโน้มลดลง จากปี 2557 30.16 และ ปี 2558 16.23 ต่อแสนประชากร ส่วนของเครื่อข่ายสุขภาพ เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน 8 รายราย อัตรา 24.51 ต่อแสนประชากร (ที่มา: ทะเบียนการตาย งานทะเบียนอำเภอจุฬาภรณ์)

ด้านปัจจัยเสี่ยง/ปัจจัยเสริมต่อการมีสุขภาพดีพบว่า ประชากรวัยทำงานได้รับการคัดกรองเบาหวาน และความดันโลหิตสูงร้อยละ 46.46 อัตราการคัดกรองโรคมะเร็งปากมดลูก ร้อยละ 50.04 อัตราการคัดกรอง มะเร็งเต้านม ร้อยละ 29.01 ผู้ป่วยโรคซึมเศร้าเข้าถึงบริการ ร้อยละ 96.21 และ ไม่มีการรวบรวมข้อมูลการคัด

กรองสุขภาพประจำปีในกลุ่มวัยทำงาน มี อสม.เชี่ยวชาญด้านโรคไม่ติดต่อเรื้อรังครอบคลุมทุกตำบล คลินิก NCD ผ่านเกณฑ์คุณภาพ

ตารางที่ 16 ผลงานจำแนกตามตัวชี้วัดงานพัฒนาสุขภาพกลุ่มวัยทำงาน ย้อนหลัง 3ปี (ปีงบประมาณ 2556-2558)

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลงาน		
		2556	2557	2558
ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี	ร้อยละ 40	39.54	56.20	49.64
ร้อยละของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมความดันโลหิตได้ดี	ร้อยละ 50	40.30	40.50	25.56
ร้อยละของผู้ที่ได้รับการประเมินโอกาสเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด (CVD Risk) และมีความเสี่ยงสูงมาก ได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างเข้มข้นและ/หรือได้รับยาในการรักษาเพื่อลดความเสี่ยง	ร้อยละ 50	NA	NA	100
ร้อยละสตรีอายุ 30-60 ปี ได้รับการคัดกรองมะเร็งปากมดลูก (ปี 2554-2558)	ร้อยละ 80	46.48	49.63	50.04
ร้อยละสตรีอายุ 30-70 ปี ตรวจเต้านมด้วยตนเอง	ร้อยละ 80	14.45	31.31	29.01
ร้อยละของประชากรอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการคัดกรองเบาหวานตามมาตรฐานที่กำหนด	ร้อยละ 90	51.53	43.97	46.46
ร้อยละของประชากรอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการคัดกรองความดันโลหิตสูงตามมาตรฐานที่กำหนด	ร้อยละ 90	51.94	38.04	60.82
อัตราตายด้วยโรคหลอดเลือดหัวใจ ลดลงร้อยละ 10 ภายในระยะเวลา 5 ปี (2558 - 2562)	ลดลงร้อยละ 10	64.52	45.16	22.58

ที่มา: ข้อมูล 43 แฟ้ม, ข้อมูลจากระบบ HosXP และ ทะเบียนผู้ป่วยความดัน เบาหวาน มะเร็ง

## 6.5 กลุ่มผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) และผู้พิการ

ประชากรกลุ่มผู้สูงอายุมีจำนวนทั้งหมด 5,069 คนคิดเป็นร้อยละ 15.53 เป็นผู้สูงอายุ 60-69 ปี ร้อยละ 48.65 อายุ 70-79 ปี ร้อยละ 30.05 และ อายุ 80 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 21.30 โดยมีกลุ่มติดเตียงจำนวน 63 ราย ร้อยละ 1.76 ติดบ้าน จำนวน 220 ราย ร้อยละ 6.15 ติดสังคมร้อยละ 92.09

ด้านปัจจัยเสี่ยงปัจจัยเสริมต่อการมีสุขภาพดีพบว่าผู้สูงอายุได้รับการคัดกรองสุขภาพประจำปี 2558

ร้อยละ 48.57

ด้านความเข้มแข็งภาคีเครือข่าย อปท.เข้าร่วมโครงการตำบลดูแลผู้สูงอายุต่อเนื่องระยะยาว มีชุมชนผู้สูงอายุและอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุครอบคลุมตำบล ร้อยละ 100 มีวัดส่งเสริมสุขภาพคุณภาพ ร้อยละ 100 รพ.สต.มีการให้บริการสุขภาพช่องปาก ร้อยละ 100 มีสัมมั่นรับ ในโรงพยาบาลและรพ.สต.ผ่านมาตรฐาน HAS ร้อยละ 100

## 7. การพัฒนาระบบบริการที่ผ่านมา

### 7.1 ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ

ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ หมายถึง ศูนย์เด็กเล็กทุกสังกัดที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก คุณภาพ กระทรวงสาธารณสุข 2557 โดยมีกระบวนการจัดบริการที่ได้มาตรฐาน 6 ด้าน คือ

1. ด้านการเจริญเติบโตของร่างกาย ด้วยการจัดอาหารมีหลักตามหลักโภชนาการและอาหาร เสริม ตามวัย สะอาดถูกหลักสุขาภิบาลอาหารและการดูแลสุขภาพช่องปาก
  2. ด้านพัฒนาการและการเรียนรู้ตามช่วงวัย
  3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกศูนย์ฯ สะอาดและปลอดภัย
  4. ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อภายในศูนย์ฯ เช่น มือ เท้า ปากฯลฯ
  5. ด้านบุคลากรมีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดีและมีความรู้ในการเลี้ยงดูเด็ก
  6. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ห้องคืนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- พร้อมทั้งบรรลุผลลัพธ์ 4 ข้อ คือ
1. เด็กมีพัฒนาการสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 (แบบประเมินDSPM )
  2. เด็กมีส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70
  3. เด็กมีปัญหาทันน้ำนมผุไม่เกินร้อยละ 57
  4. มีการส่งต่อเด็กที่พัฒนาการไม่สมวัยเข้ารับการประเมินและแก้ไขพัฒนาการ ณ สถานบริการ สาธารณสุขทุกคน

### 2. ระดับความสำเร็จของอำเภอที่มี District Health System (DHS-PCA) ที่เชื่อมโยงระบบบริการปฐมภูมิกับชุมชนและห้องคืนอย่างมีคุณภาพ

ระบบสุขภาพระดับอำเภอ (District Health System : DHS) หมายถึง ระบบการทำงานด้านสุขภาพระดับอำเภอร่วมกันของทุกภาคส่วนด้วยการบูรณาการทรัพยากรรายได้บริบทของพื้นที่ผ่านกระบวนการชีนชม และการจัดการความรู้ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนพึ่งตนเองได้ และไม่ทอดทิ้งโดยมีเป้าหมายร่วมเพื่อสุขภาวะของประชาชน

คุณภาพ หมายถึง มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1. มีระบบสุขภาพระดับอำเภอ (District Health System :DHS) ที่เชื่อมโยงระบบบริการปฐมภูมิกับชุมชนและห้องถิน ตามองค์ประกอบของ UCARE และมีผลลัพธ์การพัฒนาระบบสุขภาพระดับอำเภอที่สามารถยกระดับขึ้นหนึ่งระดับทุกข้อ หรือตั้งแต่ระดับสามขึ้นไปทุกข้อ ตามแนวทางการพัฒนา DHS – PCA

2. มีการบูรณาการ แผนการจัดการใน 5 กลุ่มวัย และแผนที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาระบบบริการ (Service Plan) ในบริบทของการบริการระดับปฐมภูมิ

3. มีการจัดการให้มีการดูแลสุขภาพร่วมกัน เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการทั้ง Acute & Chronic care ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง ential care เช่น อุบัติเหตุฉุกเฉินและส่งต่อ การเยี่ยมบ้าน Home care & LTC บริการแพทย์แผนไทย สุขภาพจิตชุมชน การพื้นฟูสุขภาพ ส่งเสริมสุขภาพช่องปาก เป็นต้น)

4. มีระบบบริหารจัดการ การแก้ปัญหาสุขภาพระดับพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

**ระบบบริการปฐมภูมิ หมายถึง ระบบบริการระดับปฐมภูมิที่มีการให้บริการเป็นแบบผสมผสานองค์รวมและต่อเนื่องทั้งบริการเชิงรุกเพื่อสร้างสุขภาพ บริการควบคุมป้องกันโรคและปัญหาที่คุกคามสุขภาพ บริการรักษาพยาบาลและพื้นฟูสมรรถภาพ สนับสนุนระบบการดูแลสุขภาพตามเงื่อนไขและครอบครัว มีระบบการดูแลสุขภาพที่บ้านและที่ชุมชน และเชื่อมโยงกับระบบบริการระดับทุติยภูมิ ตติยภูมิ อย่างเป็นระบบมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ โดยมีประชากรที่เป็นเป้าหมายในการให้บริการ (catchments population) และผู้ให้บริการเป็นทีมสุขภาพ**

**ชุมชนและห้องถิน หมายถึง ประชาชน ครอบครัว หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนห้องถิน องค์กรอิสระ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน**

**อำเภอ หมายถึง อำเภอที่มีโรงพยาบาล (รพศ, รพท, รพช)**

**มาตรการที่ได้ดำเนินการ:**

การดำเนินงานโดยใช้ระบบสุขภาพอำเภอ DHS ในพื้นที่ ตั้งแต่ปี 2556-2557 ในงานควบคุมโรค เข้มแข็งแบบยั่งยืน ในปี 2558 ได้ใช้ระบบสุขภาพอำเภอในการขับเคลื่อนงานบริการปฐมภูมิร่วมกับชุมชน ได้แก่ งานบริการเชิงรุกเยี่ยมบ้านโดยทีมหมอครอบครัว งานอำเภอควบคุมโรคให้เลือดออก วัณโรค มือเท้า ปาก ฉีดหู การป้องกันเด็กจนน้ำ การป้องกันอุบัติเหตุ งานสุขภาพจิต งานอนามัยเจริญพันธ์ เป็นต้น

มีคำสั่ง แนวทางการดำเนินงาน มีการประชุมเพื่อร่วมรับรู้ปัญหาร่วมกัน จัดทำแผนงาน/โครงการร่วมกับภาคี มีการดำเนินงานร่วมกัน มีการสนับสนุนทรัพยากร คน เงิน ของ มีการประชุมปรึกษาหารืออย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนา ร่วมติดตาม ประเมินผลงาน และสรุปผลการดำเนินงาน มีกิจกรรมประกวด มอบรางวัล สร้างคุณค่า

ในส่วนของการประเมินการพัฒนาเครือข่ายบริการปฐมภูมิ PCA ผ่านขั้น 3

**ปัจจัยสนับสนุนต่อการดำเนินงาน :** ผู้บริหารเครือข่ายสุขภาพเห็นความสำคัญในการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายดี การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายระดับดี มีงบประมาณของกองทุนหลักประกันสุขภาพสนับสนุนการพัฒนาสุขภาพในชุมชน

**อุปสรรคต่อการดำเนินงาน :** บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องของระบบสุขภาพอำเภอ DHS, ไม่เข้าใจ แนวทางการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ PCA

### 3. ระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว

อำเภอมีระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวและผู้สูงอายุที่ต้องการการพึ่งพิง (Long Term Care) ด้านสุขภาพในระดับ DHS

มีระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวและผู้สูงอายุที่ต้องการการพึ่งพิง (Long Term Care) ด้านสุขภาพในระดับ DHS หมายถึง มีการดำเนินงานตามองค์ประกอบการดำเนินงาน 6 ข้อ ดังนี้

1. มีระบบการประเมิน/คัดกรองข้อมูลผู้สูงอายุตามกลุ่มศักยภาพตามความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (BartheL Activities of Daily Living : ADL)/ ข้อมูลผู้สูงอายุที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือระยะยาว
2. มีชั้มรมผู้สูงอายุผ่านเกณฑ์ชั้มรมผู้สูงอายุคุณภาพ
3. มีอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุในชุมชนทั้งที่เป็นทางการ(Formal)และไม่เป็นทางการ (Informal)
4. มีบริการการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่บ้านที่มีคุณภาพ (Home Health Care) จากสถาน บริการสุชุมชนโดยบุคลากรสาธารณสุขและทีมสวัสดิการชีพ
5. มีบริการส่งเสริมป้องกันทันตสุขภาพในระดับตำบล
6. มีระบบการดูแลผู้สูงอายุ กลุ่มที่ ๒ (ติดบ้าน) และผู้สูงอายุ กลุ่มที่ ๓ (ติดเตียง) โดยท้องถิ่น ชุมชน มีส่วนร่วม

ชั้มรมผู้สูงอายุที่ผ่านเกณฑ์ชั้มรมผู้สูงอายุคุณภาพ หมายถึง ชั้มรมผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่ ดำเนินการ DHS ด้านการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาว (LTC) และผ่านเกณฑ์ชั้มรมผู้สูงอายุคุณภาพ

มีบริการล่งเสริมป้องกันทันตสุขภาพในระดับ DHS / ตำบล หมายถึง มีการจัดบริการ ป้องกันโรค ในช่องปากตามชุดสิทธิประโยชน์ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือ สนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากในชั้มรมผู้สูงอายุที่ดำเนินการโดยแทนนำ ชั้มรมผู้สูงอายุหรือ อสม.

## ส่วนที่ 3

### ยุทธศาสตร์สุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ พ.ศ. 2559-2563

#### วิสัยทัศน์ (Vision)

“ศูนย์กลางสุขภาพระดับอำเภอ ระบบบริการมีคุณภาพ ประชาชนสุขภาพดี ภายในปี 2562”

โดยกำหนดนิยามของวิสัยทัศน์เพื่อเป็นเข็มมุ่งในการพัฒนาช่วงปี พ.ศ. 2559-2563 ดังนี้

#### ศูนย์กลางสุขภาพระดับอำเภอ หมายถึง

เป็นศูนย์กลางในการจัดการระบบสุขภาพอำเภอ โดยใช้ระบบสุขภาพอำเภอ DHS (District Health System) เป็นระบบการทำงาน เพื่อร่วมกับบขบเคื่องการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสุขภาพ อย่างบูรณาการ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ ประชาชน ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน ตลอดจนระดมทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาด้านสาธารณสุขอย่างเป็นระบบ สามารถแก้ไขปัญหาสุขภาพตามบริบทของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

#### ระบบบริการมีคุณภาพ หมายถึง การมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

- อำเภอจุฬาภรณ์มีระบบสุขภาพที่มุ่งหวังให้ประชาชนมีสุขภาวะกายและจิตที่ดี ผ่านกระบวนการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาโรค พื้นฟูสภาพ การคุ้มครองสุขภาพประชาชน และกระบวนการสร้างความแข็งแกร่งและความพร้อมของสาธารณสุขในการรับมือโรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ และภัยพิบัติ

- ระบบบริการ หมายถึง สถานบริการสุขภาพในทุกระดับของอำเภอจุฬาภรณ์ มีบริการที่ส่งเสริม ป้องกัน รักษา พื้นฟูสุขภาพอย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน ครอบคลุมสิทธิประโยชน์ทางการแพทย์ และสาธารณสุข ให้ความสำคัญต่อการสร้างหน่วยบริการระดับปฐมภูมิที่เข้มแข็ง มีระบบสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพ

- ระบบผู้ให้บริการ หมายถึง กำลังคนที่เพียงพอ มีความรู้ มีสัดส่วนของความชำนาญที่เหมาะสม ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างเท่าเทียมและครอบคลุม

- ระบบผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ หมายถึง เวชภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์การวินิจฉัย และเทคโนโลยี ทางการแพทย์ที่มีมาตรฐาน คุณภาพ ความปลอดภัย มีระบบการขนส่งที่ดี มีข้อบ่งชี้ในการใช้

- ระบบการเงินการคลัง หมายถึง ระบบประกันสุขภาพที่ครอบคลุม ลดภาระการใช้จ่ายขององค์กร และส่วนบุคคล และบริหารงบประมาณที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ

- ระบบสารสนเทศ หมายถึง ความพร้อมและการแบ่งปันข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา แนวโน้ม ความต้องการทางการแพทย์และสาธารณสุข และการบรรลุตัวชี้วัดในการจัดบริการที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ เป็นธรรม

- ระบบอภิบาล หมายถึง การกำกับดูแลให้องค์กรสุขภาพดำเนินการกิจอย่างเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการที่มุ่งแก้ปัญหาสาธารณสุขในปัจจุบัน และ คาดการณ์ปัญหาในอนาคต

### ประชาชนสุขภาพดี หมายถึง การมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

- ปัญหาการเจ็บป่วย การป่วยตาย และปัญหาสุขภาพที่สำคัญลดลงอย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่อำเภอจุฬาภรณ์
- ชุมชนมีระบบการจัดการ และการบริการสุขภาพ ที่มีประสิทธิภาพ สามารถดูแล เฝ้าระวัง และ จัดการภัยสุขภาพของชุมชนได้
- สิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในชุมชนเอื้อต่อการมีสุขภาพดี ระบบการจัดการสุขภาพในชุมชนมีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ ประชาชนพึงพอใจในการเดินทางสุขภาพได้จริงเกิดเป็นค่านิยม และวัฒนธรรมทางสุขภาพ มี หนูบ้านต้นแบบที่มีความเข้มแข็งในการจัดการสุขภาพของชุมชนในทุกพื้นที่ที่เป็นรูปธรรม

### พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
2. พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ
3. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของประชาชน

### เป้าหมายสูงสุดของแผนยุทธศาสตร์ (Ultimate Goal)

1. ประชาชนสุขภาพดี
2. บุคลากรมีความสุข
3. ระบบสุขภาพยั่งยืน

### ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

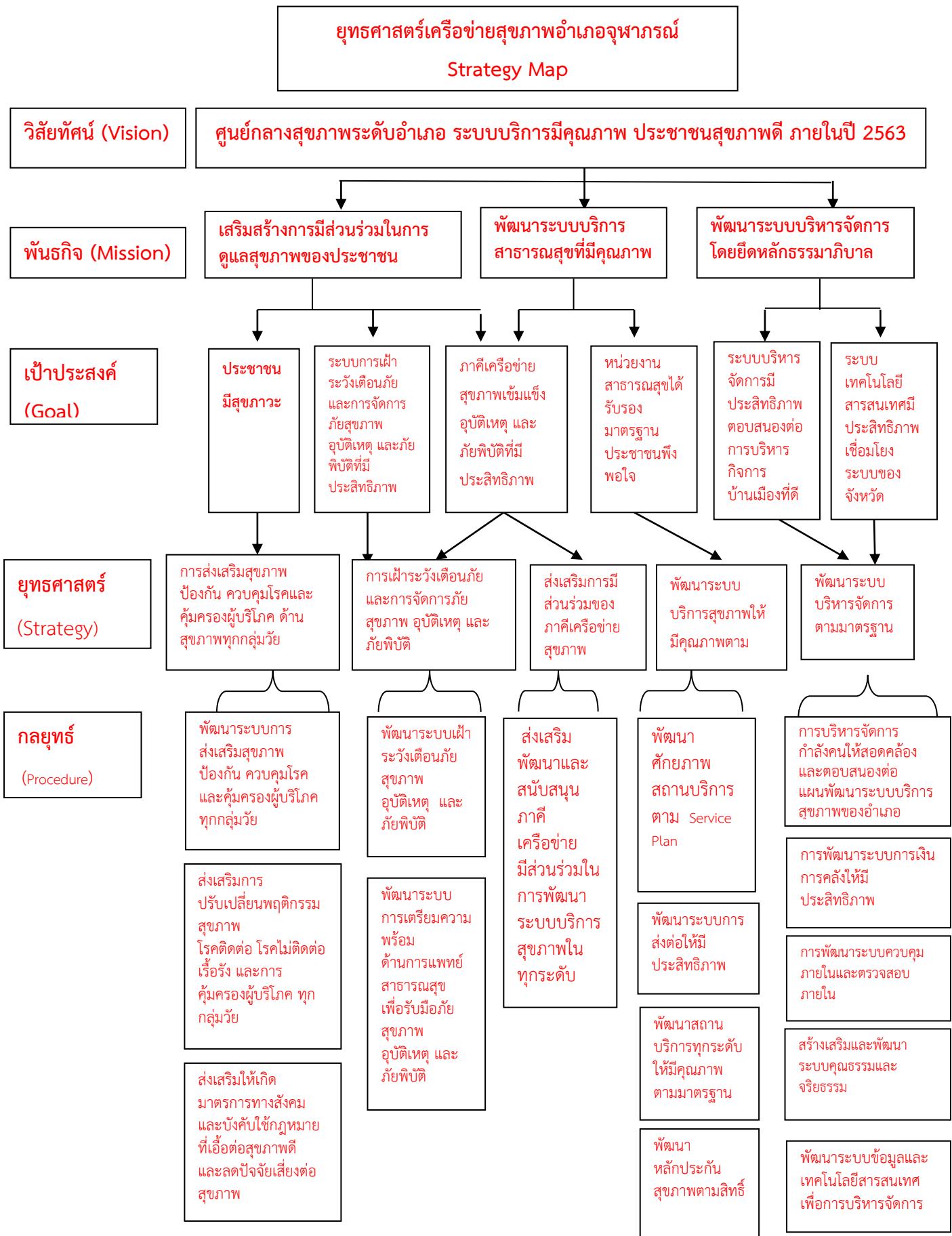
1. การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน ควบคุมโรคและคุ้มครองผู้บริโภค ด้านสุขภาพทุกกลุ่มวัย
2. การเฝ้าระวังเตือนภัยและการจัดการภัยสุขภาพ อุบัติเหตุ และภัยพิบัติ
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายสุขภาพ
4. พัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
5. พัฒนาระบบบริหารจัดการใหม่มีประสิทธิภาพตอบสนองต่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

### เป้าประสงค์ของประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Goal)

1. ประชาชนมีสุขภาวะ
2. ระบบการเฝ้าระวังเตือนภัยและการจัดการภัยสุขภาพ อุบัติเหตุ และภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ
3. ภาคีเครือข่ายสุขภาพเข้มแข็ง
4. หน่วยงานสาธารณสุขได้รับรองมาตรฐาน ประชาชนพึงพอใจ
5. ระบบบริหารจัดการมีประสิทธิภาพตอบสนองต่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
6. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีประสิทธิภาพเชื่อมโยงระบบของจังหวัด

#### **จุดเน้นหนักในการพัฒนาของเครือข่ายสุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์**

1. กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย (0-5ปี) ส่งเสริมสุขภาพสตรีตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์ สตรีมีครรภ์ และพัฒนาการเด็ก
2. กลุ่มวัยเรียน การป้องกันการเสียชีวิตจากการจมน้ำ
3. กลุ่มวัยทำงาน โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง อุบัติเหตุจราจร
4. กลุ่มวัยผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย โดยทีมหมออครอบครัว
5. การดำเนินงานอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน
6. การพัฒนาระบบข้อมูล





**แผนยุทธศาสตร์สุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ พ.ศ. 2559 - 2563**

**กรอบยุทธศาสตร์สุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์**

ประเด็น ยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)	เป้าประสงค์ ของประเด็น ยุทธศาสตร์ (Strategic Issue Goal)	ตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์	ตัวชี้วัดกลยุทธ์	แผนงาน
			59	60	61	62	63			
1. การ ส่งเสริม สุขภาพ ป้องกัน ควบคุมโรค และคุ้มครอง ผู้บริโภค ด้าน สุขภาพทุก กลุ่มวัย	1.ประชาชน มีสุขภาวะ	ดัชนี ความสุข	60	65	70	75	80	พัฒนาระบบการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน ควบคุมโรคและคุ้มครอง ผู้บริโภคทุกกลุ่มวัย	ร้อยละ 100 ของเด็กแรกเกิด - 5 ปี ได้รับ การตรวจพัฒนาการ -ร้อยละ 85 ของเด็ก 0-5 ปี มีพัฒนาการ สมวัย	แผนพัฒนาสุขภาพกลุ่มสตรี และเด็ก 0 – 5 ปี
								ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สุขภาพ โรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และ การคุ้มครองผู้บริโภค ทุกกลุ่มวัย	-ร้อยละ 60 ของหญิงตั้งครรภ์ได้รับการฝึก ครรภ์คุณภาพ 5 ครั้งตามเกณฑ์ -หากแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ไม่เกินร้อยละ 7	
								ส่งเสริมให้เกิดมาตรการทางสังคม และบังคับใช้กฎหมายที่เอื้อต่อ สุขภาพดี	-ลดภาวะโลหิตจางในหญิงตั้งครรภ์ ไม่เกิน ร้อยละ 20	
								และลดปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ	-ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ได้รับยาเม็ดเสริม ไอกอตีน	
									-ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานการ จนน้ำของเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี	แผนพัฒนาสุขภาพกลุ่มวัย เรียน
									-ร้อยละของเด็กนักเรียนเริ่มอ้วนและอ้วน (6-14 ปี) ไม่เกิน ร้อยละ 10	

แผนยุทธศาสตร์สุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ พ.ศ. 2559 - 2563

### กรอบยุทธศาสตร์สุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์

ประเด็น ยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)	เป้าประสงค์ของ ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue Goal)	ตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์	ตัวชี้วัดกลยุทธ์	แผนงาน
			59	60	61	62	63			
								<ul style="list-style-type: none"> <li>- การตั้งครรภ์ช้าในวัยรุ่น อายุ 15 – 19 ปี ไม่เกินร้อยละ 18.-อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15 - 19 ปี ไม่เกิน 45 ต่อปีชก. หญิงอายุ 15 -19 ปี พันคน)</li> <li>- อัตราตายจากอุบัติเหตุทางถนน ไม่เกิน 16 ต่อประชากรแสนคน</li> <li>ร้อยละ 40 ของผู้สูงอายุมีพัฒนารมสุขภาพที่พึงประสงค์</li> <li>-ระดับความสำเร็จของสถานที่ผลิตนำ้บริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทและน้ำแข็งได้รับการตรวจสอบตามเกณฑ์ GMP</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>แผนพัฒนาสุขภาพกลุ่ม วัยรุ่น</li> <li>แผนพัฒนาสุขภาพกลุ่มวัยทำงาน</li> <li>แผนพัฒนาสุขภาพกลุ่มผู้สูงอายุ</li> <li>แผนด้านคุ้มครองผู้บริโภค</li> </ul>	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเฝ้า ระวังเตือนภัย และการ จัดการภัย สุขภาพ อุบัติเหตุ และ ภัยพิบัติ	ระบบการเฝ้า ระวังเตือนภัยและ การจัดการภัย สุขภาพ อุบัติเหตุ และภัยพิบัติที่มี ประสิทธิภาพ	80	90	100				พัฒนาระบบเฝ้าระวังเตือนภัย สุขภาพ อุบัติเหตุ และภัยพิบัติ พัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์สาธารณสุข เพื่อรับมือภัยสุขภาพ อุบัติเหตุ และภัยพิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- อำเภอผ่านเกณฑ์อำเภอควบคุมโรค เข้มแข็งแบบยั่งยืนภายใต้ระบบสุขภาพ อำเภอ (DHS)</li> </ul>	แผนพัฒนาระบบควบคุม โรค

แผนยุทธศาสตร์สุขภาพอุ่นภูมิภาค พ.ศ. 2559 - 2563

ประเด็น ยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)	เป้าประสงค์ ของประเด็น ยุทธศาสตร์ (Strategic Issue Goal)	ตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์	ตัวชี้วัดกลยุทธ์	แผนงาน
			59	60	61	62	63			
ยุทธศาสตร์ ที่ 3 ส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของ ภาคีเครือข่าย สุขภาพ	ภาคี เครือข่าย สุขภาพ เข้มแข็ง อุบัติเหตุ และภัยพิบัติ ที่มี ประสิทธิภาพ	-ภาคีมีส่วน ร่วม ร่วม ภาคี ดำเนินการ เองใน ระดับ ชุมชน	50	100				ส่งเสริมพัฒนาและสนับสนุนภาคี เครือข่าย มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบ บริการสุขภาพในทุกระดับ	-ร้อยละ 90 ของประชากรอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการคัดกรองเบาหวาน  -ร้อยละ 90 ของประชากรอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการคัดกรองความดันโลหิตสูง  - ร้อยละ 40 ของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุม ระดับน้ำตาลได้ดี  - ร้อยละ 50 ของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ที่ควบคุมความดันได้ดี  -อัตราตายด้วยโรคหลอดเลือดหัวใจ ลดลง ร้อยละ 10	แผนป้องกันควบคุมโรค

แผนยุทธศาสตร์สุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ พ.ศ. 2559 - 2563

ประเด็น ยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)	เป้าประสงค์ ของประเด็น ยุทธศาสตร์ (Strategic Issue Goal)	ตัวชี้วัด เป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์	ตัวชี้วัดกลยุทธ์	แผนงาน
			59	60	61	62	63			
ยุทธศาสตร์ ที่ 4 พัฒนาระบบ บริการ สุขภาพใหม่ คุณภาพตาม มาตรฐาน	หน่วยงาน สาธารณสุข ได้รับรอง มาตรฐาน ประชาชนพึง พอใจ	รพ.สต. ได้รับการ รับรอง PCA ขั้น 3 รพ.สต. ได้รับการ รับรอง PCA ขั้น ขั้น 5	60 ได้รับการ รับรอง PCA ขั้น 3	100 ได้รับการ รับรอง PCA ขั้น 5	16 ได้รับการ รับรอง PCA ขั้น 5	50 ได้รับการ รับรอง PCA ขั้น 5	100 ได้รับการ รับรอง PCA ขั้น 5	พัฒนาศักยภาพ สถานบริการตาม Service Plan พัฒนาระบบการส่งต่อให้มี ประสิทธิภาพ พัฒนาสถานบริการทุกรอบดับให้มี คุณภาพตามมาตรฐาน พัฒนาหลักประกันสุขภาพตาม สิทธิ์	-โรงพยาบาลผ่านมาตรฐานงานอนามัยแม่ และเด็ก -ระดับความสำเร็จของอำเภอที่มี District Health System (DHS-PCA) ที่เข้มข้นระบบ บริการ ปัจจุบันกับชุมชนและท้องถิ่น อย่างมีคุณภาพ -อำเภอที่สามารถจัดบริการได้ตามแผน Service plan ด้านส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค ดำเนินการโดยกลไก DHS -ดำเนินการจัดการสุขภาพแบบบูรณาการ -โรงพยาบาลผ่านเกณฑ์การประเมินคลินิก NCD คุณภาพ -ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผู้ป่วย นอก ผู้ป่วยใน รพช./รพ.สต. -โรงพยาบาลได้รับการรับรองคุณภาพ HA	แผนพัฒนาระบบบริการ

แผนยุทธศาสตร์สุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ พ.ศ. 2559 - 2563

ประเด็น ยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)	เป้าประสงค์ของ ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue Goal)	ตัวชี้วัดเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์	ตัวชี้วัดกลยุทธ์	แผนงาน	
			59	60	61	62	63				
ยุทธศาสตร์ ที่ 5 พัฒนาระบบ บริหาร จัดการให้มี ประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อการ บริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี	ระบบบริหาร จัดการมี ประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อการ บริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี	มีบุคลากรตาม โครงสร้าง	60	65	70	75	80	การบริหารจัดการกำลังคนให้สอดคล้อง และตอบสนองต่อแผนพัฒนาระบบ บริการสุขภาพของอำเภอ การพัฒนาระบบการเงินการคลังให้มี ประสิทธิภาพ สร้างเสริมและพัฒนาระบบคุณธรรมและ จริยธรรม	-ระดับความสำเร็จของการบริหาร จัดการ คปสอ.  -ระดับความสำเร็จของการ ตรวจสอบภายใน	แผนพัฒนาระบบ บริหาร	
		ระบบเทคโนโลยี สารสนเทศมี ประสิทธิภาพ เชื่อมโยงระบบ ของจังหวัด	ระบบข้อมูล 43 แฟ้ม ถูกต้อง สมบูรณ์ พัฒนาระบบเป็น e report	90	100			พัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ ส่งข้อมูล 43 แฟ้ม ทันเวลา	-หน่วยบริการสาธารณสุขสามารถ ส่งข้อมูล 43 แฟ้ม ทันเวลา	แผนพัฒนาระบบ ข้อมูล สารสนเทศ	
			พัฒนาระบบเป็น e report		10	30	50	70		-ระดับความสำเร็จในการจัดการ ความรู้ของหน่วยงาน	
			มีการจัดการ ความรู้ปัลส์(เรื่อง)	1	2	3	4	5			

ແພນຍຸທຣຄາສຕຣ໌ຈຸ່ງກາພອໍາເກວຈຸ່ງພາກຮນ໌ ພ.ສ. 2559 - 2563

## ภาคผนวก

### การวิเคราะห์องค์กร การพัฒนาสุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์ พ.ศ. 2559 – 2563

#### การประเมินศักยภาพและสภาพแวดล้อมขององค์กร

อำเภอจุฬาภรณ์ได้มีการวิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบันขององค์กร โดยนำเครื่องมือทางการบริหาร SWOT Analysis มาใช้เพื่อค้นหาศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการดำเนินงานด้วยการวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็ง อุปสรรค และโอกาสในการพัฒนา โดยมองว่าการวิเคราะห์หาจุดแข็งหรือจุดเด่นภายในองค์กร (Strength) จะทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสัมฤทธิ์ และพยายามควบคุมจุดอ่อนหรือข้อด้อย (Weakness) ภายในองค์กรที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ ในขณะเดียวกันวิเคราะห์หาโอกาสหรือปัจจัยส่งเสริมจากภายนอก (Opportunity) ที่ทำให้การดำเนินงานภายในโรงพยาบาลบรรลุผลสัมฤทธิ์ และฝ่าระวังอุปสรรคหรือภาวะคุกคามจากภายนอก (Threat) ที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ผลทำให้ได้ผลการวิเคราะห์องค์กรมีดังนี้

## ตารางแสดงการสังเคราะห์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในเพื่อกำหนดกลยุทธ์

### เครือข่ายสุขภาพอำเภอจุฬาภรณ์

ปัจจัยภายนอก	ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง	จุดอ่อน
ปัจจัยภายนอก	ปัจจัยภายนอก	S1 ผู้นำ/ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายชัดเจน S2 มีระบบกำกับที่ดี(มี กม.บังคับ) S3 มีการทำแผนยุทธศาสตร์โดยชุมชนมีส่วนร่วม S4 บุคลากรมีความเข้าใจในบริบทของชุมชน S5 มีการเก็บข้อมูลตาม KPI ครบถ้วน S6 มีการส่งเสริมองค์ความรู้ S7 มีการมอบหมายงานที่ชัดเจน S8 มีการสื่อสารภายในองค์กรที่ดี S9 มีแผนการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรใน CUP S10 สำนักงานผ่านเกณฑ์ 5 ส S11 จัดบริการตามกลุ่มวัยหลักปฐมภูมิ (1A4C) (ตาม 6.1) S12 ระบบบริหารจัดการ (ตาม 6.2)	W1 ยังไม่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ W2 การถ่ายทอดนโยบายสู่ผู้ปฏิบัติไม่ทั่วถึง W3 ขาดการกำหนดค่าณิยม W4 ไม่ได้มีการบูรณาการแผนยุทธศาสตร์ร่วมกันของบุคคล W5 ผู้ให้บริการไม่ได้สำรวจความคาดหวังของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย W6 มีข้อร้องเรียนจากพุทธิกรรมบริการ W7 ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำไปใช้ W8 ระบบสารสนเทศไม่มีประสิทธิภาพ W9 ขาดความต่อเนื่องในกิจกรรม และขาดการนำเสนอผลเปลี่ยนหลังอบรม W10 ขาดความชัดเจนทางระบบราชการ W11 ขาดการสำรวจความพึงพอใจ/ความสุขบุคลากร ใน CUP W12 ขาดการวิเคราะห์ส่วนขาด และขาดการแลกเปลี่ยนหลังอบรม W13 ขาดความต่อเนื่องของกิจกรรม 5 ส. W14 การดำเนินงานยังไม่ครอบคลุมลุ่มเป้าหมาย และรายโรค (ใช้ใน รพ.สต.) W15 ขาดการทบทวนกระบวนการสนับสนุนบริการ (ตาม 6.2)
โอกาส (O)	กิจกรรม (T)	<b>SO กลยุทธ์เชิงรุก</b> SO1 (S11+O2) จัดบริการสุขภาพร่วมกับภาคเครือข่าย SO2 (S6+O1) ส่งเสริมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพ SO3 (S12+O3) ระบบบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย SO4 บูรณาการสร้างสุขภาวะร่วมกับภาคเครือข่าย	<b>WO กลยุทธ์การพัฒนา</b> WO1 (W7+W8+O3) พัฒนาระบบทekโนโลยีและสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ WO2 (O2+W14) มีการกำกับติดตามสนับสนุนการจัดบริการให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย WO3 (O2+W6+W11+W12+W15) พัฒนาระบบการทำงานขององค์กร (แยก 1 โครงการ ตาม Medical R)
กิจกรรม (T)	กิจกรรม (T)	<b>ST กลยุทธ์ขยายงาน</b> ST1 (S11+T1) ระบบการเฝ้าระวังและภัยสุขภาพตามกลุ่มวัย ST2 (S6+T5) สร้างองค์ความรู้ให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี ST3 (S9+T2) ส่งเสริมให้มีบุคลากรต้นแบบในการดูแลสุขภาพ	<b>WT กลยุทธ์ปรับปรุงองค์กร</b> WT1 (T2+W5+W11) มีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร WT2 (T7+W9+W12) สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ WT3 (T3+W10X พิทักษ์สิทธิ์ผู้รับบริการ)

### จุดแข็ง (Strengths)

- S1 ผู้นำ/ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายชัดเจน
- S2 มีระบบกำกับที่ดี(มี กม.บังคับ)
- S3 มีการทำแผนยุทธศาสตร์โดยชุมชนมีส่วนร่วม
- S4 บุคลากรมีความเข้าใจในบริบทของชุมชน
- S5 มีการเก็บข้อมูลตาม KPI ครบถ้วน
- S6 มีการส่งเสริมองค์ความรู้
- S7 มีการมอบหมายงานที่ชัดเจน
- S8 มีการสื่อสารภายในองค์กรที่ดี
- S9 มีแผนการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรใน CUP
- S10 สำนักงานฝ่ายائنченท์ 5 ส
- S11 จัดบริการตามกลุ่มวัยหลักปฐมภูมิ (1A4C) (ตาม 6.1)
- S12 ระบบบริหารจัดการ (ตาม 6.2)

### จุดอ่อน (Weaknesses)

- W1 ยังไม่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ
- W2 การถ่ายทอดนโยบายชัดเจนสู่ผู้ปฏิบัติไม่ทั่วถึง
- W3 ขาดการกำหนดค่านิยม
- W4 ไม่ได้มีการบูรณาการแผนยุทธศาสตร์ร่วมกันของคบชุมฯ
- W5 ผู้ให้บริการไม่ได้สำรวจความคาดหวังของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- W6 มีข้อร้องเรียนจากพฤติกรรมบริการ
- W7 ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำไปใช้
- W8 ระบบสารสนเทศไม่มีประสิทธิภาพ
- W9 ขาดความต่อเนื่องในกิจกรรม และขาดการนำเสนอ แลกเปลี่ยน เผยแพร่
- W10 ขาดความชัดเจนทางระบบราชการ
- W11 ขาดการสำรวจความพึงพอใจ/ความสุขบุคลากร ใน CUP
- W12 ขาดการวิเคราะห์ส่วนขาด และขาดการแลกเปลี่ยนหลังอบรม
- W13 ขาดความต่อเนื่องของกิจกรรม 5 ส.
- W14 การดำเนินงานยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย และรายโรค (ใช้ใน รพ.สต.)
- W15 ขาดการทบทวนกระบวนการสนับสนุนบริการ (ตาม 6.2)

## โอกาส (Opportunities)

- O1 ชุมชนมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพตนเอง
- O2 ภาคีเครือข่ายเข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพ
- O3 มีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย
- O4 มีประชากรกลุ่มวัยทำงานสามารถหารายได้ให้กับครอบครัว
- O5 ความหลากหลายทางประชากรน้อยส่งผลให้มีโรคระบาดนอกพื้นที่เกิดขึ้นน้อย

## อุปสรรค(Threats)

- T1 โรคและภัยสุขภาพ
- T2 เจ้าหน้าที่ขาดแวงจึงใจ
- T3 นโยบายไม่สอดคล้องกับปัญหาในพื้นที่
- T4 มีความขัดแย้งทางการเมืองท้องถิ่นส่งผลกระทบ  
ดำเนินงาน
- T5 ประชาชนขาดความตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพตนเอง
- T6 ประชากรเข้าถึงบริการเชิงรุกไม่ครอบคลุม
- T7 ระบบเชื่อมโยงเครือข่ายไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
- T8 เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการปรับเปลี่ยนตลอดเวลา

## ทิศทางการพัฒนาตามศักยภาพ (TOWs Matrix)

### ทิศทางเชิงรุก (SO)

- SO1 (S11+O2) จัดบริการสุขภาพร่วมกับภาคีเครือข่าย
- SO2 (S6+O1) ส่งเสริมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพ
- SO3 (S12+O3) ระบบบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย
- SO4 บูรณาการสร้างสุขภาวะร่วมกับภาคีเครือข่าย

### ทิศทางเชิงป้องกัน (ST)

- ST1 (S11+T1) ระบบการเฝ้าระวังและภัยสุขภาพตามกลุ่มวัย
- ST2 (S6+T5) สร้างองค์ความรู้ให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี
- ST3 (S9+T2) ส่งเสริมให้มีบุคลากรต้นแบบในการดูแลสุขภาพ

### ทิศทางเชิงแก้ไข (WO)

WO1 (W7+W8+O3) พัฒนาระบบทекโนโลยีและสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ

WO2 (O2+W14) มีการกำกับติดตามสนับสนุนการจัดบริการให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย

WO3 (O2+W6+W11+W12+W15) พัฒนาระบบการทำงานขององค์กร (แยก 1 โครงการ ตาม Medical R)

### ทิศทางเชิงรับ (WT)

WT1 (T2+W5+W11) มีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร

WT2 (T7+W9+W12) สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้

WT3 (T3+W10X พิทักษ์สิทธิ์ผู้รับบริการ

จากนั้นอำเภอจะนำทิศทางการพัฒนาตามศักยภาพไปใช้ในการกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และมาตรการในการปฏิบัติต่อไป

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
1. พัฒนาสุขภาพตามกลุ่มวัย	ST1 ระบบการเฝ้าระวังและวัดสุขภาพตามกลุ่มวัย WT3 พิทักษ์สิทธิ์ผู้รับบริการ
3. สร้างเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดบริการสุขภาพ	SO1 จัดบริการสุขภาพร่วมกับภาคีเครือข่าย SO2 ส่งเสริมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพ ST2 สร้างองค์ความรู้ให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี SO4 บูรณาการสร้างสุขภาวะร่วมกับภาคีเครือข่าย
3. พัฒนาระบบทekโนโลยีสารสนเทศ	WO1 พัฒนาระบบทekโนโลยีและสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ WT2 สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้
5. พัฒนาระบบบริหารจัดการ	SO3 ระบบบริหารจัดการด้วย tekโนโลยีที่ทันสมัย ST3 ส่งเสริมให้มีบุคลากรต้นแบบในการดูแลสุขภาพ WO2 มีการกำกับติดตามสนับสนุนการจัดบริการให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย WO3 (O2+W6+W11+W12+W15) พัฒนาระบบการทำงานขององค์กร (แยก 1 โครงการตาม Medical R) WT1 (T2+W5+W11) มีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
1. การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน ควบคุมโรคและคุ้มครองผู้บริโภค ด้าน สุขภาพทุกกลุ่มวัย	ST1 ระบบการเฝ้าระวังและวัดสุขภาพตามกลุ่มวัย WT3 พิทักษ์สิทธิ์ผู้รับบริการ
2. การเฝ้าระวังเตือนภัยและการ จัดการภัยสุขภาพ อุบัติเหตุ และภัย พิบัติ	
3. สร้างเสริมการมีส่วนร่วมของภาคี เครือข่ายในการจัดบริการสุขภาพ	SO1 จัดบริการสุขภาพร่วมกับภาคีเครือข่าย SO2 ส่งเสริมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการ ดูแลสุขภาพ ST2 สร้างองค์ความรู้ให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี SO4 บูรณาการสร้างสุขภาวะร่วมกับภาคี เครือข่าย
4. พัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน	พัฒนาคุณภาพสถานบริการ
5. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มี ประสิทธิภาพตอบสนองต่อการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี	WO1 พัฒนาระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศให้มี ประสิทธิภาพ WT2 สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ SO3 ระบบบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ST3 ส่งเสริมให้มีบุคลากรต้นแบบในการดูแล สุขภาพ WO2 มีการกำกับติดตามสนับสนุนการจัดบริการ ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย WO3 (O2+W6+W11+W12+W15) พัฒนา ระบบการทำงานขององค์กร (แยก 1 โครงการ ตาม Medical R) WT1 (T2+W5+W11) มีการประเมินความพึง พอใจของผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และสร้าง

	ແຮງຈຸງໃຈໃຫ້ກັບບຸຄລາກຮ
--	-----------------------